

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

С. М. Смирнова

КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

**Методичні рекомендації для студентів
Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Випуск 304

Миколаїв 2020

УДК 332.334:349.417(075.8)
С 50

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 10 від 30 червня 2020 р.).

Рецензенти:

Шворак А. М. – доктор економічних наук, директор ТОВ «Інститут земельних відносин та охорони навколишнього середовища».

Яремко Ю. І. – перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, д-р екон. наук, професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрного університету.

С 50

Смирнова С. М. Кадастр природних ресурсів : методичні рекомендації для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» / С. М. Смирнова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. – 116 с. – (Методична серія ; вип. 304).

У методичних рекомендаціях визначено предмет, мету та завдання курсу «Кадастр природних ресурсів». Інформаційний обсяг курсу визначається навчальною програмою дисципліни. Запропоновано зміст лекційного матеріалу, завдання до виконання практичних, семінарських робіт, комплекс індивідуальних завдань, тестів, контрольна робота для перевірки поточних знань студентів, питання до заліку.

УДК 332.334:349.417(075.8)

ISSN 1811-492X

© Смирнова С. М., 2020
© ЧНУ ім. Петра Могили, 2020

ЗМІСТ

Вступ.....	6
I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	7
II. ЗМІСТ ТЕМАТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ	10
2.1. Модуль 1. Теоретичні засади функціонування кадастрів природних ресурсів	10
Тема 1. Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів	10
Тема 2. Природні ресурси України як об'єкт кадастру.....	11
2.2. Модуль 2. Науково-теоретичні основи Державного водного кадастру.....	12
Тема 3. Державний водний кадастр: структура, історія становлення.....	12
Тема 4. Державний водний кадастр: підземні води	13
Тема 5. Державний водний кадастр: поверхневі води.....	14
Тема 6. Державний водний кадастр: використання водних ресурсів	16
2.3. Модуль 3. Науково-теоретичні основи Державного земельного кадастру	17
Тема 7. Загальні положення про Державний земельний кадастр	17
Тема 8. Характеристика державного земельного кадастру	18
Тема 9. Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних	19
2.4. Модуль 4. Науково-теоретичні основи Державного кадастру лісових ресурсів.....	21
Тема 10. Поняття про Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення	21

Тема 11. Методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів	22
Тема 12. Кадастр як основа лісовпорядкування та використання лісових ресурсів	24
2.5. Модуль 5. Інші Державні кадастри	25
Тема 13. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів	25
Тема 14. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду	27
Тема 15. Державний кадастр природно-рослинних ресурсів	28
Тема 16. Державний кадастр ресурсів тваринного світу	30
Тема 17. Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів	31
Тема 18. Державний кадастр вторинних ресурсів	32
III. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	35
3.1. П/р №1. Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів	35
3.2. П/р №2. Природні ресурси України як об'єкт кадастру	36
3.3. П/р №3. Державний водний кадастр: структура, історія становлення	37
3.4. П/р №4. Державний водний кадастр: підземні води	39
3.5. П/р №5. Державний водний кадастр: поверхневі води	41
3.6. П/р №6. Державний водний кадастр: використання водних ресурсів	43
3.7. П/р №7. Загальні положення про Державний земельний кадастр	45
3.8. П/р №8. Характеристика Державного земельного кадастру	46

3.9. П/р №9. Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних	47
3.10. П/р №10. Лісовий фонд України як об'єкт кадастру.....	50
3.11. П/р №11. Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення	51
3.12. П/р №12. Кадастр як основа лісовпорядкування	54
3.13. П/р №13. Кадастр тваринного світу та кадастр мисливської фауни.....	56
3.14. П/р №14. Державний облік і кадастр рослинного світу.....	58
3.15. П/р №15. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів	61
3.16. П/р №16. Державний облік родовищ та запасів корисних копалин	63
3.17. П/р №17. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду України	66
3.18. П/р №18. Державний кадастр вторинних ресурсів.....	69
IV. КОМПЛЕКС ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ПОТОЧНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ.....	71
4.1. Контрольна робота.....	71
4.2. Теми рефератів/доповідей.....	87
4.3. Типові індивідуальні завдання	89
4.4. Типові тестові завдання до проміжного контролю знань.....	94
4.5. Типові ситуаційні вправи (кейси).....	96
4.6. Питання до модулів	99
4.7. Питання до заліку	107
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	112
Додаток А. Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи	115

ВСТУП

Концепція збалансованого розвитку території на засадах вдосконалення кадастру природних ресурсів є однією з наукових основ ефективності еколого-економічної політики держави. Розробка такої концепції неможлива без врахування особливостей природно-ресурсного потенціалу території.

Структура методичних рекомендацій відображає зміст робочої програми курсу «Кадастр природних ресурсів» та підпорядкована меті найповнішого розкриття предмета курсу, реалізації його основних завдань.

Оскільки методичні рекомендації розраховані на студентів, магістрів, слухачів системи післядипломної освіти, кожна тема містить визначення основних понять, характерних для неї.

До кожної теми подаються контрольні запитання, які допомагають закріпити та поглибити теоретичні та практичні знання, отримані студентами в процесі вивчення навчального матеріалу.

Практичні завдання ґрунтуються на аналізі звітних даних, передбачаючи дослідження явищ у динаміці із застосуванням комплексних показників.

Засвоєння студентами теоретичних та практичних основ курсу «Кадастр природних ресурсів» дасть можливість вирішувати проблеми підвищення ефективності землекористування, впевнено орієнтуючись на економічні перспективи сьогоденних реалій.

Висвітлений у методичних рекомендаціях матеріал охоплює всі питання програми курсу «Кадастр природних ресурсів», які вивчаються за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій».

Методичні рекомендації можуть бути використані у практиці працівниками, спеціалістами державних земельних органів та усіма, хто цікавиться проблемами збалансованого розвитку землекористування.

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою викладання навчальної дисципліни «Кадастр природних ресурсів» є ознайомлення студентів зі значенням природних ресурсів у житті людини, структурою природно-ресурсного потенціалу України, вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів держави та методів їхнього обліку і оцінки з метою отримання достовірних і необхідних даних про їхній правовий природний та господарський стан для організації раціонального використання та охорони, ознайомлення з основними законодавчими та нормативними документами, що регламентують функціонування кадастрів природних ресурсів.

Завданнями вивчення дисципліни «Кадастр природних ресурсів» є:

- вивчення структури природно-ресурсного потенціалу України;
- вивчення сучасного стану кадастрів природних ресурсів та їхньої ролі в організації раціонального використання природно-ресурсного потенціалу;
- вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів та завдань, які вони виконують;
- ознайомлення з просторовими закономірностями розміщення природних ресурсів України, їхніми кількісними та якісними характеристиками;
- ознайомлення з методами складання і ведення кадастрів природних ресурсів;
- вивчення нормативно-правових засад використання природно-ресурсного потенціалу України.

Передумовами вивчення дисципліни «Кадастр природних ресурсів» є міждисциплінарні зв'язки щодо знань, отриманих з попередньо вивчених дисциплін, а саме: «Основи управління земельними ресурсами», «Земельний кадастр», «Моніторинг земель».

Очікувані результати навчання: здатність фахівців використовувати набуті загальнотеоретичні і практичні основи ведення кадастру природних ресурсів у своїй подальшій виробничій діяльності; здатність прогнозувати еколого-економічні наслідки деградації природних ресурсів з метою запобігання або усунення дії негативних процесів.

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- структуру природно-ресурсного потенціалу України;

- нормативно-правове і організаційне забезпечення кадастрів природних ресурсів;
- місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів;
- складові частини державного земельного кадастру та завдання, які вони виконують;
- організаційну структуру, рівні та функції центрів державного земельного кадастру;
- зміст і призначення водного кадастру;
- зміст і призначення лісового кадастру;
- зміст і призначення кадастру природно-рослинних ресурсів;
- зміст і призначення кадастру ресурсів мисливської фауни;
- зміст і призначення мінерально-сировинних ресурсів;
- зміст і призначення різних видів галузевих кадастрів.

має вміти:

- визначати основні категорії природних ресурсів;
- визначати територіальні закономірності природних ресурсів на планово-картографічній основі;
- користуватися звітними та статистичними матеріалами управління земельних ресурсів;
- виділяти розташування обмежень щодо використання земельних ділянок;
- визначати кадастровий номер земельної ділянки;
- читати кадастровий план земельної ділянки;
- виділяти та аналізувати основні характеристики водного, лісового та інших видів кадастрів;
- самостійно працювати з нормативно-правовими актами для вирішення поставлених задач.

Програмні компетенції

- *фахові компетентності:*
  - 1) знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у професійній діяльності;
  - 2) здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування технічних і землепорядних рішень;
  - 3) уміння досліджувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами збалансованого розвитку та впливу на довкілля.

– *програмні результати навчання:*

1) знати теоретичні і практичні положення геодезії, вищої та інженерної геодезії, топографічного і тематичного картографування, складання та оновлення карт, дистанційного зондування Землі та фотограмметрії, землеустрою, оцінювання нерухомості і земельного кадастру. Вміти застосовувати знання на практиці;

2) використовувати методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімачів та ведення державного земельного кадастру, критично оцінювати отримані результати та захищати ухвалені рішення;

3) розробляти проекти землеустрою, землевпорядної і кадастрової документації із застосуванням теоретичних знань та методів управління земельними ресурсами.

II. ЗМІСТ ТЕМАТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

2.1. МОДУЛЬ 1. Теоретичні засади функціонування кадастрів природних ресурсів

Тема №1: Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів

Мета: сформувати уявлення щодо основних положень кадастру природних ресурсів, проаналізувати історичні витоки, структуру та методологію його ведення, а також виховати відповідне ставлення до природних ресурсів у повсякденній діяльності і побуті.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- історичну похідну та сутність терміна «кадстр»;
- класифікацію державних кадастрів природних ресурсів;
- необхідність застосування отриманих знань у фаховому спрямуванні;

має вміти:

- аналізувати історичні аспекти формування кадастру;
- формувати власну думку щодо перспектив розвитку кадастрових відомостей на території України;
- аналізувати основні принципи формування кадастру природних ресурсів.

Ключові поняття: кадастр природних ресурсів, порядок ведення державного кадастру, принцип єдності, принцип централізованого керівництва, принцип об'єктивності, принцип сумісності кадастрових відомостей, нормативно-правова база ведення кадастру.

План:

1. Поняття кадастру природних ресурсів.
2. Історичні витоки формування кадастру.
3. Класифікація державних кадастрів природних ресурсів.
4. Основні принципи ведення кадастрів природних ресурсів.
5. Нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів.

Контрольні питання:

1. Як розвинені у нашій державі науково-теоретичні засади кадастру природних ресурсів?
2. Що розуміють під кадастром природних ресурсів?

3. Які історичні витоки формування кадастру?
4. Як класифікують державні кадастри природних ресурсів?
5. Які основні принципи ведення кадастрів природних ресурсів?
6. Яке нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів?

Тема № 2: Природні ресурси України як об'єкт кадастру

Мета: сформувати уявлення про функціональну класифікацію природних ресурсів, визначити ємність природно-ресурсного потенціалу України та акцентувати увагу на еколого-економічних аспектах природо-користування.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- сутність та ємність терміна «природно-ресурсний потенціал»;
- класифікацію та шляхи використання природних ресурсів;
- критерії обліку та оцінювання природних ресурсів на регіональному рівні.

має вміти:

- аналізувати природно-ресурсний потенціал держави;
- обґрунтовувати наукові аспекти використання вичерпних та невичерпних природних ресурсів;
- аналізувати типи господарського впливу людини на природне середовище.

Ключові поняття: природно-ресурсний потенціал території, природокористування, вичерпні і невичерпні природні ресурси, функціональна класифікація природних ресурсів, регіональний кадастр природних ресурсів, економічне оцінювання природних ресурсів, раціональне та нераціональне природокористування.

План:

1. Суть і значення природних ресурсів.
2. Поняття природно-ресурсного потенціалу.
3. Загальна класифікація природних ресурсів.
4. Природно-ресурсний потенціал України.
5. Функціональна класифікація природних ресурсів як основа регіональних кадастрів природних ресурсів.
6. Еколого-економічний аспект природокористування.

Контрольні питання:

1. Яке значення природних ресурсів?

2. Що розуміють під терміном «природно-ресурсний потенціал»?
3. Яка загальна класифікація природних ресурсів?
4. Проаналізуйте природно-ресурсний потенціал України.
5. Який принцип покладено в основу функціональної класифікації природних ресурсів?
6. У чому полягає еколого-економічний аспект природокористування?
7. Чому природні ресурси України розглядають як об'єкт кадастру?

2.2. МОДУЛЬ 2. Науково-теоретичні основи Державного водного кадастру

Тема № 3: Державний водний кадастр: структура, історія становлення

Мета: усвідомити історичні передумови та особливості формування державного водного кадастру, принципи його ведення та структуру, які дозволяють забезпечити раціональне використання водних об'єктів.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- складові водного фонду України;
- складові земель водного фонду України;
- поділ водних ресурсів за господарським призначенням;
- історичні аспекти становлення державного водного кадастру

має вміти:

- аналізувати принципи ведення державного водного кадастру;
- класифікувати систематизовані зведені відомості у складі структури державного водного кадастру;
- аналізувати виконання кадастрових робіт та їхнє практичне використання.

Ключові поняття: водні ресурси, водогосподарські об'єкти, водний фонд, поверхневі і підземні води, внутрішні морські води, територіальне море, водний кадастр, державний облік вод, водокористувачі.

План:

1. Водні ресурси України та їхній облік.
2. Поняття водного кадастру
3. Структура водного кадастру.
4. Використання даних водного кадастру.
5. Історія становлення державного водного кадастру:
  - перший водний кадастр;

- другий водний кадастр;
- третій водний кадастр.

Контрольні питання:

1. За якими принципами ведеться облік водних ресурсів України?
2. Проаналізуйте поняття водного кадастру.
3. Яка структура водного кадастру?
4. Яким чином використовують дані водного кадастру?
5. Яка історія становлення державного водного кадастру?
6. Коли був прийнятий перший водний кадастр?
7. Яку новизну несе другий водний кадастр?
8. З якої необхідності введено третій водний кадастр?
9. Яким чином обліковують підземні води?

Тема № 4: Державний водний кадастр: підземні води

Мета: сформувати уявлення щодо особливостей формування, ведення, порядку використання інформації щодо державного водного кадастру, ознайомити з особливостями введення в дію автоматизованої інформаційної системи АІС ДВК «Підземні води».

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- експлуатаційні запаси та прогнозні ресурси підземних вод України;
- документи обліку та їхнє призначення;
- функції органів загальних та спеціальних компетенцій.

має вміти:

- обговорювати процедуру формування та ведення Державного водного кадастру території України;
- оцінювати динаміку стану водного об'єкта за даними моніторингу підземного водного об'єкта на основі систематизації та групування типів даних;
- аналізувати перелік кадастрових робіт автоматизованої інформаційної системи АІС ДВК «Підземні води» та їхнє практичне використання.

Ключові поняття: державний облік підземних вод, експлуатаційні запаси підземних вод, прогнозні ресурси підземних вод, підземні водні об'єкти класифікатор водоносних і водонапірних горизонтів території, моніторинг підземних вод, автоматизована інформаційна система державного водного кадастру (АІС ДВК).

План:

1. Облік підземних вод і ведення кадастру.
2. Особливості формування ДВК за розділом «Підземні води».
3. Функції Державного Комітету України з питань геології та використання надр.
4. Моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК.
5. Автоматизована інформаційна система ДВК «Підземні води».
6. Порядок використання кадастрової інформації.

Контрольні питання:

1. Як оцінюють прогнозні ресурси підземних вод?
2. Який порядок ведення кадастру за розділом «Підземні води»?
3. Які особливості ведення кадастрових даних за розділом «Підземні води»?
4. Які повноваження Державного Комітету України з питань геології та використання надр?
5. Які функції Держкомгеології з ведення державного водного кадастру?
6. Яку інформацію містять документи обліку підземних вод?
7. Які матеріали покладено в основу класифікаційної схеми (класифікатора) водоносних і водонапірних горизонтів України?
8. Які видання ДВК за розділом «Підземні води» Вам відомі?
9. Як ведеться моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК?
10. З якою метою ведеться Автоматизована інформаційна система ДВК «Підземні води»?
11. Яку інформацію містить база даних АІС ДВК «Підземні води»?
12. Який порядок використання кадастрової інформації?

Тема № 5: Державний водний кадастр: поверхневі води

Мета: усвідомити особливості формування системи інтегрованого управління поверхневими водними ресурсами за басейновим принципом, проаналізувати порядки використання інформації державного водного кадастру, ознайомити з особливостями введення в дію автоматизованої інформаційної системи АІС ДВК «Поверхневі води».

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- порядок ведення кадастру «Поверхневі води»;
- наукові основи впровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом;
- функції органів загальних та спеціальних компетенцій;

має вміти:

- аналізувати проблеми та перспективи розвитку державного водного кадастру «Поверхневі води»;
- обговорювати схему організації робіт з опрацювання даних спостережень на гідрологічних постах;
- аналізувати перелік кадастрових робіт автоматизованої інформаційної системи АІС ДВК «Поверхневі води» та їхнє практичне використання.

Ключові поняття: державний облік поверхневих вод, експлуатаційні запаси поверхневих вод, поверхневі водні об'єкти, моніторинг поверхневих вод, автоматизована інформаційна система державного водного кадастру (АІС ДВК).

План:

1. Загальні положення.
2. Облік поверхневих вод.
3. Порядок ведення кадастру.
4. Зміст видань державного водного кадастру.
  - 4.1. Серія 1. Каталогні дані:
    - каталог річок, каналів, озер і водосховищ;
    - каталог селевих басейнів і вогнищ;
    - каталог морів і морських гирл;
    - каталог льодовиків.
  - 4.2. Серія 2. Щорічні дані:
    - щорічні дані про режим і ресурси поверхневих вод суші;
    - щорічні дані про селеві потоки;
    - щорічні дані про якість поверхневих вод суші.
  - 4.3. Серія 3. Багаторічні дані:
    - багаторічні дані про режим і ресурси поверхневих вод;
    - багаторічні дані про якість поверхневих вод суші;
    - багаторічні дані про режим і якість вод морів і морських гирл.
5. Автоматизована інформаційна система ДВК «Поверхневі води».

Контрольні питання:

1. Які установи здійснюють державний облік поверхневих вод і водний кадастр?
2. На які розділи та підрозділи поділяють ДВК?
3. Які особливості обліку поверхневих вод?
4. З якою метою ведеться облік поверхневих вод?
5. Які стадії проходить збір та опрацювання гідрологічних даних?

6. Які функції Держкомгідромету з ведення ДВК?
7. Який порядок ведення державного водного кадастру поверхневих вод?
8. Який зміст видань державного водного кадастру поверхневих вод? Які матеріали за розділом «Поверхневі води» опубліковано?
9. Яка архітектура автоматизованої інформаційної системи ДВК «Поверхневі води»?
10. Які проблеми функціонування автоматизованої інформаційної системи ДВК «Поверхневі води»?

Тема № 6: Державний водний кадастр: використання водних ресурсів

Мета: одержати уявлення про зміст вихідної інформації та особливості використання кадастрових даних, засвоїти основні принципи складання водогосподарського балансу та технологічну схему ведення кадастру використання водних ресурсів.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- перелік даних, зареєстрованих у каталогах водокористування для водогосподарських об'єктів;
- порядок виконання робіт між замовником та виконавцем робіт з ведення кадастру водокористування.

має вміти:

- аналізувати структуру головних інформаційних потоків;
- обговорювати технологічну схему ведення кадастру використання водних ресурсів;
- аналізувати особливості складання каталогів водокористування.

Ключові поняття: Водний кодекс України, державний облік водокористування, кадастр використання водних ресурсів, водогосподарський баланс, картосхема річкового басейну, каталог водокористування.

План:

1. Загальні положення.
2. Склад даних кадастру використання водних ресурсів.
3. Особливості ведення кадастру водокористування.
4. Використання кадастрових даних.
5. Складання каталогів водокористування.
6. Автоматизовані дані у рамках функціонування АІС ДВК за розділом «Використання вод».

Контрольні питання:

1. Який склад даних кадастру у сфері використання водних ресурсів?
2. Які особливості ведення кадастру водокористування?
3. З якою метою та який орган уповноважений складати каталоги водокористування?
4. Хто є замовником даних кадастру поверхневих та підземних водних ресурсів?
5. Які водогосподарські об'єкти підлягають державному обліку і включенню до державного водного кадастру?
6. Які складові частини налічує система обліку використання вод?
7. Які установи провадять державний облік використання вод?
8. З яких джерел формується первинна (вхідна) інформація щодо використання водних ресурсів?
9. Які дані містить узагальнена (вихідна) інформація про використання водних ресурсів?
10. Хто є головним користувачем кадастрової інформації за розділом «Використання вод»?
11. Яку інформацію налічує каталог водокористування?
12. З якою метою складають водогосподарські баланси?

**2.3. МОДУЛЬ 3. Науково-теоретичні основи
Державного земельного кадастру**

**Тема № 7: Загальні положення
про Державний земельний кадастр**

Мета: засвоїти історичні аспекти розвитку земельно-кадастрових робіт в Україні та в країнах Європи, визначити об'єктивні потреби суспільства в одержанні необхідних відомостей про землю як першоджерела матеріальних благ та об'єкта оподаткування.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- наукові основи методик оцінки землі, запропоновані В. В. Докучаєвим;
- основні функції ведення земельного кадастру;
- складові державного земельного кадастру.

має вміти:

- аналізувати етапи історичного розвитку земельно-кадастрових робіт в Україні;
- обґрунтовувати власну думку щодо розвитку державного земельного кадастру в умовах реформування земельних відносин в Україні;

– активно обговорювати особливості формування та зміст терезанського, міланського, парцелярного, пунктового кадастрів.

Ключові слова: державний земельний кадастр, земельно-кадастрові роботи, реєстрація землекористувань, облік кількості та якості земель, бонітування ґрунтів, економічна оцінка земель

План:

1. Загальні відомості про державний земельний кадастр.
2. Історичний розвиток земельно-кадастрових робіт на території України.
3. Земельно-кадастрові роботи у країнах Європи.
4. Місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів.
5. Роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні.
6. Предмет і завдання державного земельного кадастру.

Контрольні питання:

1. Які відомості містить Державний земельний кадастр?
2. Як історично розвивалися земельно-кадастрові роботи на території України?
3. Як розвивалися земельно-кадастрові роботи у країнах Європи?
4. Яке місце займає Державний земельний кадастр у складі кадастрів природних ресурсів?
5. Яка роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні?
6. У чому полягає предмет, завдання і зміст державного земельного кадастру?
7. У чому полягає суть оцінки земель за методом В. В. Докучаєва?
8. Які принципи покладено в основу методики розробки земельного кадастру в Україні?

Тема № 8: Характеристика державного земельного кадастру

Мета: усвідомити особливості функціонування системи державного земельного кадастру, її зміст, призначення, інформативність в умовах переходу до ринкової економіки.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

– принципів положення державного земельного кадастру, що забезпечують єдність, законність, безперервність, об'єктивність, економічність, наочність і доступність;

– особливості ведення та призначення основного і поточного земельних кадастрів;

– складові державного реєстру земель.

має вміти:

– аналізувати особливості та порядок ведення державного земельного кадастру;

– аналізувати методологічний аспект державного земельного кадастру, що базується на продуктивності земель;

– обґрунтовувати інформативність основного земельного кадастру.

Ключові слова: Положення про порядок ведення державного земельного кадастру, земельні відносини, дані обліку якості земель, земельна рента, диференційний дохід, деталізація інформації про стан земельного фонду, основний та поточний кадастр.

План:

1. Зміст і призначення державного земельного кадастру.
2. Система державного земельного кадастру.
3. Види державного земельного кадастру.
4. Принципи державного земельного кадастру.
5. Методологічні основи державного земельного кадастру.
6. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру.

Контрольні питання:

1. У чому полягає призначення державного земельного кадастру?
2. На які види поділяється земельний кадастр залежно від змісту і порядку його проведення?
3. Яке завдання основного земельного кадастру?
4. Що таке поточний земельний кадастр?
5. Від чого залежить точність земельно-кадастрових робіт?
6. Які принципи Державного земельного кадастру?
7. На що спрямовані методологічні основи державного земельного кадастру?
8. Який порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру?
9. З якою метою створюється автоматизована система ведення державного земельного кадастру?

**Тема № 9. Інформаційне забезпечення
земельно-кадастрових даних**

Мета: одержати уявлення про методологію інформаційного забезпечення земельно-кадастрових даних, яка зумовлює достовірність

способів одержання даних про правовий, природний і господарський стан земель, що відображаються як на картографічних матеріалах, так і в текстових документах.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- процедуру зйомки та обстеження території в державному земельному кадастрі;
- види та способи статистичних спостережень.

має вміти:

- застосовувати статистичні прийоми одержання, обробки й аналізу необхідних відомостей про правовий, природний і господарський стан земель;
- застосовувати на практиці процедуру зведення і групування даних земельного кадастру;
- оформлювати текстові і планово-картографічні матеріали.

Ключові поняття: земельно-кадастрові дані, зйомки та обстеження території, статистичні методи, абсолютні, відносні та середні величини, картографічні матеріали, зведення статистичних даних, групування статистичних даних.

План:

1. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації.
2. Зйомки та обстеження території в земельному кадастрі, їхній зміст і порядок ведення.
3. Статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру.
  - 3.1. Основні форми, види та способи статистичного спостереження.
  - 3.2. Зведення і групування даних земельного кадастру.
  - 3.3. Абсолютні, відносні та середні величини.
  - 3.4. Ряди динаміки.
  - 3.5. Індекси.
  - 3.6. Статистичні методи аналізу даних земельного кадастру.
4. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру.

Контрольні питання:

1. Яке інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних?
2. Яким чином одержують, аналізують і систематизують інформацію?
3. Як проводять зйомки та обстеження території?

4. Який зміст і порядок ведення Державного земельного кадастру?
5. Які статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру?
6. Які існують основні форми, види та способи статистичного спостереження?
7. Яким чином зводять і групують дані земельного кадастру?
8. Яким чином застосовують на практиці текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру?

2.4. МОДУЛЬ 4. Науково-теоретичні основи Державного кадастру лісових ресурсів

Тема №10: Поняття про Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення

Мета: сформувати уявлення про методологію обліку лісів та формування державного лісового кадастру, який ведеться з метою ефективної організації охорони і захисту лісів, раціонального використання лісового фонду, відтворення лісів, здійснення систематичного контролю за якісними і кількісними змінами в лісовому фонді.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- структурні складові державного лісового кадастру;
- процедуру збору, накопичення і поновлення первинної інформації;
- функції органів загальної та спеціальної компетенції.

має вміти:

- аналізувати задачі державного обліку лісів і державного лісового кадастру;
- аналізувати порядок ведення державного обліку лісів і державного лісового кадастру;
- використовувати у фаховому спрямуванні знання про основи лісовпорядкування.

Ключові поняття: державного кадастру лісових ресурсів, Порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів, лісовий фонд, категорії лісів, групи використання лісів, принципи групування лісів.

План:

1. Лісовий фонд України як об'єкт кадастру.
2. Порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів.
  - 2.1. Інформаційна база Державного кадастру лісових ресурсів.

- 2.2. Документація Державного кадастру лісових ресурсів.
3. Складові частини Державного кадастру лісових ресурсів.
  - 3.1. Облік якісного і кількісного стану лісового фонду України.
  - 3.2. Поділ лісів на категорії і групи використання:
    - 3.2.1. Основні принципи групування лісів.
    - 3.2.2. Процедура поділу лісів на категорії і групи використання.
    - 3.2.3. Умови віднесення лісів до певної категорії.

Контрольні питання:

1. Яка мета та призначення Державного кадастру лісових ресурсів?
2. Чому лісовий фонд України розглядають як об'єкт кадастру?
3. Який порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів?
4. Які дані складають інформаційну базу Державного кадастру лісових ресурсів?
5. Яка документація передбачена Державним кадастром лісових ресурсів?
6. Які складові частини Державного кадастру лісових ресурсів?
7. Як ведеться облік якісного і кількісного стану лісового фонду України?

Тема №11: Методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів

Мета: сформувати уявлення про методологію кадастрової оцінки лісових ресурсів як необхідну передумову розв'язання широкого кола питань оптимізації лісокористування на засадах оцінки функціонального потенціалу лісових ресурсів.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- наукові основи лісової типології;
- організацію лісового господарства;
- групи використання лісів за екологічним та господарським

призначенням.

має вміти:

- вести планово-картографічну земельно-облікову документацію;
- аналізувати наукові основи критеріальної оцінки лісових ресурсів;
- застосовувати на практиці економічну оцінку лісових ресурсів.

Ключові поняття: Лісовий кодекс України, полезахисні, проти-ерозійні, санітарно-гігієнічні, рекреаційні функції лісу, пряме та побічне лісокористування, економічна оцінка лісокористування, лісова кадастрова карта.

План:

1. Ліс як об'єкт кадастрової оцінки.
2. Критерії оцінки лісових ресурсів.
3. Економічна оцінка лісових ресурсів.
4. Оцінка ресурсів побічного лісокористування.
5. Оцінка лісових ресурсів як фактора захисту навколишнього природного середовища.
6. Оцінка поєззахисних функцій лісу.
7. Оцінка протиерозійної функції лісу.
8. Оцінка водорегулювальної функції лісу.
9. Оцінка захисних функцій лісосмуг уздовж доріг.
10. Оцінка санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу.
11. Оцінка земель лісогосподарського призначення:
  - 11.1. Економічна оцінка земель лісогосподарського призначення.

Контрольні питання:

1. Як класифікують ліси на категорії і групи використання?
2. Які основні принципи групування лісів?
3. У чому полягає процедура поділу лісів на категорії і групи використання?
4. Які умови віднесення лісів до певної категорії?
5. У чому полягають методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів?
6. Чи можна розглядати ліс як об'єкт кадастрової оцінки?
7. Які критерії оцінки лісових ресурсів?
8. За якими показниками проводять економічну оцінку лісових ресурсів?
9. З якою метою проводять оцінку ресурсів побічного лісокористування?
10. На яких засадах продять оцінку лісових ресурсів як фактора захисту довкілля?
11. Як оцінюють поєззахисні функції лісу?
12. Як оцінюють протиерозійні функції лісу?
13. У чому полягає водорегулююча функція лісу?
14. Чому уздовж доріг обов'язковим є насадження лісосмуг?
15. За якими параметрами проводять оцінку санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу?

Тема №12: Кадастр як основа лісовпорядкування та використання лісових ресурсів

Мета: сформувані уявлення про зміст лісовпорядкування як комплекс заходів спрямованих на забезпечення ефективної організації та науково обґрунтованого ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання, підвищення екологічного та ресурсного потенціалу лісів.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- функції лісового фонду;
- види відтворення лісових ресурсів;
- наукові основи грошової оцінки земель лісогосподарського призначення.

має вміти:

- обґрунтовувати використання даних кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні;
- розраховувати ефективність відтворення лісових ресурсів;
- використовувати дані кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні.

Ключові поняття: лісові ресурси, функції лісового фонду, лісове господарство, лісовпорядкування, лісорозведення, лісогосподарське проектування, кадастрова оцінка лісових ресурсів, використання та відтворення лісів.

План:

1. Поняття і зміст лісовпорядкування.
2. Особливості ведення лісовпорядкування.
3. Особливості використання лісових ресурсів.
4. Сутність і види відтворення лісових ресурсів.
5. Оцінка ефективності відтворення лісових ресурсів.
6. Використання даних кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні.

Контрольні питання:

1. Як проводять оцінку земель лісогосподарського призначення?
2. Які показники покладені в основу економічної оцінки земель лісогосподарського призначення?
3. Проаналізуйте зміст поняття «лісовпорядкування». Що являють собою матеріали лісовпорядкування?
4. У чому полягають особливості ведення лісовпорядкування?

5. Які особливості використання лісових ресурсів?
6. Яка практикують види відтворення лісових ресурсів? З якою метою?
7. Яка ефективність відтворення лісових ресурсів?
8. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні?
9. З якою метою проводять лісотипологічні, лісобіологічні та інші обстеження і дослідження лісових природних комплексів?
10. Які види лісокористування Вам відомі?

2.5. МОДУЛЬ 5. Інші Державні кадастри

Тема №13: Державний кадастр природних лікувальних ресурсів

Мета: проаналізувати основні напрямки використати комплексу рекреаційних ресурсів в Україні, визначити їхній кількісний та якісний склад, наукові підходи до оцінки земельного рекреаційного фонду.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- завдання, призначення та сутність Державного кадастру природних лікувальних ресурсів;
- класифікацію природно-лікувальних ресурсів;
- наукові основи формування інформаційної бази Державного кадастру природних лікувальних ресурсів.

має вміти:

- обґрунтовувати порядок створення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів;
- визначати порядок ведення кадастру;
- використовувати дані кадастрової оцінки та обліку рекреаційних ресурсів у професійній діяльності.

Ключові поняття: Державний кадастр природних лікувальних ресурсів, рекреаційні ресурси, облік та оцінка рекреаційних ресурсів, рекреаційний комплекс України, термальні води, озокерит, лікувальні грязі, сольова ропа, морської води.

План:

1. Суть, завдання, призначення та законодавча база Державного кадастру природних лікувальних ресурсів.
2. Природні лікувальні ресурси як об'єкт кадастру:
  - 2.1. Природні лікувальні мінеральні води.
  - 2.2. Лікувальні термальні води.

- 2.3. Лікувальні грязі.
- 2.4. Лікувальний озокерит.
- 2.5. Лікувальна ропа.
- 2.6. Лікувальна дія морської води і солі.
- 2.7. Лікарські рослини України.
3. Медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів.
4. Територіальна структура рекреаційного комплексу України.
5. Інформаційна база кадастру. Облік та оцінка рекреаційних ресурсів.
6. Порядок створення і ведення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів.

Контрольні питання:

1. Яке призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
2. У чому полягає суть і завдання Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
3. Які природні лікувальні ресурси розглядають як об'єкт кадастру?
4. Які природні лікувальні мінеральні води Вам відомі?
5. Як класифікують лікувальні термальні води?
6. Як класифікують лікувальні грязі?
7. З якою метою використовують озокерит?
8. Яке місце у лікувальній справі займає ропа?
9. У чому полягає лікувальна дія морської води і солі?
10. Які лікарські рослини України Вам відомі?
11. Який порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів?
12. Які дані входять до складу інформаційної бази кадастру природних лікувальних ресурсів?
13. У чому полягає медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів?
14. Яка територіальна структура рекреаційного комплексу України?
15. Яке інформаційне забезпечення кадастрової оцінки рекреаційних ресурсів?
16. Який порядок ведення державного обліку і кадастру природних лікувальних ресурсів?
17. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки рекреаційних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?

Тема №14: Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Мета: сформувати уявлення про склад, класифікацію і порядок створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їхній кадастровий облік з метою реалізації державної політики у сфері охорони природного середовища.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- завдання, призначення та сутність Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- класифікацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- наукові основи формування інформаційної бази Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

має вміти:

- обґрунтовувати порядок створення Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- визначати порядок ведення кадастру;
- використовувати дані кадастрової оцінки та обліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду у професійній діяльності.

Ключові поняття: Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду, природно-заповідний фонд, функціональне зонування природно-заповідних територій, природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

План:

1. Суть, призначення і зміст Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
2. Природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру:
  - 2.1. Склад і класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
  - 2.2. Охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
3. Порядок створення і оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
4. Порядок ведення кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
5. Документація Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

6. Облік територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
7. Функціональне зонування природно-заповідних територій.
8. Особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду.

Контрольні питання:

1. З якою метою ведеться Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
2. Які відомості містить Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
3. Чому слід розглядати природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру?
4. Який склад і класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
5. Які передбачені охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
6. Який порядок створення і оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
7. Який порядок ведення Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
8. Яку документацію необхідно вести у складі Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
9. З якою метою запроваджено облік територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
10. Яке функціональне зонування передбачено у межах природно-заповідних територій?
11. Які особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду?
12. Які перспективи розширення територій природно-заповідного фонду на Україні?

Тема №15: Державний кадастр природно-рослинних ресурсів

Мета: сформувати уявлення про склад, класифікацію і порядок кадастрового обліку природно-рослинних ресурсів з метою реалізації державної політики у сфері охорони природного середовища.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- класифікацію рослинних ресурсів;
- наукові основи формування інформаційної бази Державного кадастру природно-рослинних ресурсів;
- наукові основи економічної оцінки ресурсів рослинного світу.

має вміти:

- обґрунтовувати порядок використання даних кадастрової оцінки рослинних ресурсів;
- визначати порядок ведення кадастру;
- використовувати дані кадастрової оцінки та обліку природно-рослинних ресурсів у професійній діяльності.

Ключові поняття: Державний кадастр природно-рослинних ресурсів, рослинний світ, рослинні ресурси, спеціальне та загальне використання рослинних ресурсів, класифікація рослинної сировини, оцінка та облік рослинних ресурсів.

План:

1. Суть, мета і призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів.
2. Природні рослинні ресурси України як об'єкт кадастру.
3. Інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів.
4. Порядок ведення державного обліку і кадастру природно-рослинних ресурсів.
5. Поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю.
6. Використання і відтворення природних рослинних ресурсів:
  - 6.1. Використання природних рослинних ресурсів;
  - 6.2. Відтворення природних рослинних ресурсів.
7. Економічна оцінка природних рослинних ресурсів.

Контрольні питання

1. Яке призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
2. У чому полягають суть і мета Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
3. Як слід розуміти термін «рослинний світ»?
4. Чому виникла необхідність розглядати природні рослинні ресурси України як об'єкт кадастру?
5. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
6. Який порядок ведення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
7. Який поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю?
8. Чому виникла необхідність контролювати використання і відтворення природних рослинних ресурсів?
9. Які показники покладені в основу економічної оцінки природних рослинних ресурсів?

10. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки рослинних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?

Тема №16: Державний кадастр ресурсів тваринного світу

Мета: сформувати уявлення про наукові засади інвентаризації, оцінки, використання і відтворення тваринного світу як компонента природного середовища, що є національним багатством України, джерелом духовного та естетичного збагачення і виховання людей, об'єкта наукових досліджень, а також важливою базою для одержання промислової і лікарської сировини, харчових продуктів та інших матеріальних цінностей.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- види, вимоги та принципи використання об'єктів тваринного світу;
- наукові засади державного обліку тваринного світу;
- інструктивні положення щодо встановлення вимог до виконання кадастрових робіт.

має вміти:

- обґрунтовувати порядок використання даних кадастрової оцінки тваринних ресурсів;
- визначати порядок ведення кадстру;
- використовувати дані кадастрової оцінки та обліку тваринних ресурсів у професійній діяльності.

Ключові поняття: Державний кадастр ресурсів тваринного світу, тваринні ресурси, об'єкти тваринного світу, мисливська фауна, державний облік тварин, відтворення тваринного світу, раціональне використання тваринного світу, кадастрові роботи.

План:

1. Суть, мета і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу.
2. Ресурси тваринного світу як об'єкт кадастру.
3. Порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу.
4. Особливості використання об'єктів тваринного світу.
5. Контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу.
6. Бонітування мисливських угідь.
7. Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни.
8. Економічна оцінка мисливських угідь.
9. Економічна оцінка ресурсу мисливської фауни.

Контрольні питання:

1. Яка мета ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
2. У чому суть і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
3. Як слід розуміти термін «тваринний світ»?
4. Чому виникла необхідність розглядати ресурси тваринного світу як об'єкт кадастру?
5. Який порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
6. Які особливості використання тваринних ресурсів?
7. З якою метою практикують відтворення тваринного світу?
8. Який орган уповноважений вести державний облік тваринного світу?
9. Який чином реалізують контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу?
10. За якою метою проводять бонітування мисливських угідь?
11. Які показники покладені в основу економічної оцінки ресурсів мисливської фауни?
12. Яке інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни?

Тема №17: Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів

Мета: сформувати уявлення про наукові засади створення кадастрової системи мінерально-сировинної бази, яка використовується у господарстві як джерело сировини або енергії.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- класифікацію мінерально-сировинних ресурси України;
- види, вимоги та принципи використання мінерально-сировинних ресурсів;
- наукові засади державного обліку родовищ та запасів корисних копалин.

має вміти:

- визначати порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів;
- обґрунтовувати порядок використання даних кадастрової оцінки мінерально-сировинних ресурсів;
- використовувати дані кадастрової оцінки та обліку мінерально-сировинних ресурсів у професійній діяльності.

Ключові поняття: Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів, паливно-енергетичні ресурси, рудні ресурси, нерудні ресурси, баланс запасів корисних копалин, реєстр мінерально-сировинної бази.

План:

1. Суть, завдання і призначення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
2. Мінерально-сировинні ресурси України як об'єкт кадастру:
  - 2.1. Паливно-енергетичні ресурси.
  - 2.2. Рудні ресурси.
  - 2.3. Нерудні ресурси.
3. Порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів:
  - 3.1. Інформаційна база Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
  - 3.2. Організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
  - 3.3. Порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів.
4. Економічна оцінка мінерально-сировинних ресурсів.

Контрольні питання:

1. Яка суть і завдання Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
2. Чому розглядають мінерально-сировинні ресурси України як об'єкт кадастру?
3. Які паливно-енергетичні ресурси розвідані у межах нашої країни?
4. Які рудні і нерудні ресурси розвідані у межах нашої країни?
5. Як розуміють термін «мінерально-сировинний ресурс»?
6. Який порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
7. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
8. Яке організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
9. Який порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів?
10. Які показники покладені в основу економічної оцінки мінерально-сировинних ресурсів?

Тема №18: Державний кадастр вторинних ресурсів

Мета: одержати уявлення про роль і місце Державного кадастру вторинних мінеральних ресурсів в системній оцінці природно-ресурсного

потенціалу, наукові засади державного управління та контролю у сфері поводження з відходами.

За результатами засвоєння теми студент

має знати:

- класифікацію вторинних ресурсів;
- види, вимоги та принципи використання вторинних ресурсів;
- наукові засади державного обліку вторинних ресурсів.

має вміти:

- визначати порядок ведення Державного кадастру вторинних ресурсів;
- обґрунтовувати порядок використання даних кадастрової оцінки вторинних ресурсів;
- використовувати дані кадастрової оцінки та обліку вторинних ресурсів у професійній діяльності.

Ключові поняття: Державний кадастр вторинних ресурсів, промислові відходи, поводження з відходами, паспортизація відходів, рестрація відходів, інвентаризація відходів, токсичність відходів, побутові відходи, відходи сільськогосподарського виробництва, будівельні відходи, радіоактивні відходи.

План:

1. Суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів.
2. Нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів.
3. Відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів:
  - 3.1. Промислові відходи.
  - 3.2. Побутові відходи.
  - 3.3. Відходи сільськогосподарського виробництва.
  - 3.4. Будівельні відходи.
  - 3.5. Радіоактивні відходи.
4. Порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів:
  - 4.1. Інформаційна база Державного кадастру вторинних ресурсів.
  - 4.2. Державний облік, паспортизація і реєстрація відходів.
  - 4.3. Державна інвентаризація радіоактивних відходів:
    - 4.3.1. Мета і зміст державної інвентаризації радіоактивних відходів.
    - 4.3.2. Організація проведення державної інвентаризації радіоактивних відходів.
    - 4.3.3. Форми обліку радіоактивних відходів.
5. Державне управління та контроль у сфері поводження з відходами.

6. Виробнича оцінка вторинних ресурсів:
  - 6.1. Геолого-економічна оцінка відходів вторинних ресурсів.
  - 6.2. Еколого-економічна оцінка негативного впливу відходів на довкілля.
  - 6.3. Екологічна оцінка токсичності промислових відходів.
  - 6.4. Екологічна оцінка технологій переробки сільськогосподарської сировини.

Контрольні питання:

1. У чому суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів?
2. Яке нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів?
3. У чому розглядають відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів?
4. У чому цінність промислових, побутових відходів?
5. Яким чином використовують відходи сільськогосподарського виробництва?
6. Як утилізують будівельні, радіоактивні відходи?
7. Який порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів?
8. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру вторинних ресурсів?
9. Яким чином реалізують облік, паспортизацію і реєстрацію відходів?
10. З якою метою проводять державну інвентаризацію радіоактивних відходів? Які застосовують форми обліку радіоактивних відходів?
11. Яким чином налагоджено управління та контроль у сфері поводження з відходами?
12. У чому полягає еколого-економічна оцінка негативного впливу відходів на довкілля?
13. Яка екологічна оцінка токсичності промислових відходів?
14. Яка екологічна оцінка технологій переробки сільськогосподарської сировини?

III. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1

Тема: Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів

Завдання 1. Проаналізуйте історичний аспект розвитку кадастрової системи країн світу

№	Країна	Історичні витоки формування кадастру
1	Україна	
2	Польща	
3	Франція	
4	Туреччина	
5	Сполучені Штати Америки	
6	Італія	
7	Австрія	
8	Франція	
9	Німеччина	
10	Норвегія	

Завдання 2. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Кадастри природних ресурсів – _____
2. Слово «кадастр» походить від _____
3. Дані кадастрів лежать в основі _____
4. Принципи ведення Кадастру природних ресурсів – _____

- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
- е) _____
- ж) _____

5. Поясніть висловлювання «емісійний кадастр»: _____

Завдання 3. Проаналізуйте, яким чином застосовують кадастри природних ресурсів у сфері ухвалення рішень.

Завдання 4. Зазначте, які державні кадастри ведуться в Україні відповідно до законодавства:

- 1) _____

- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____
- 11) _____

Завдання 5. Проаналізуйте нормативну базу кадастрів природних ресурсів _____

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2

Тема: Природні ресурси України як об'єкт кадастру

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Ресурси поділяються на три великі групи:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

2. Відповідно до визначення, наведеного у Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», природні ресурси – _____

3. Проаналізуйте генетичну класифікацію природних ресурсів:

- а) біологічні – _____
- б) енергетичні та мінеральні – _____
- в) кліматичні – _____
- г) життєвий простір – _____
- д) генетичний фонд – _____

Завдання 2. Проаналізуйте еколого-економічний аспект природо-користування.

Економічне оцінювання природних ресурсів – _____

Економічний аспект природно-ресурсного потенціалу – _____

Рациональне природокористування – _____

Нерациональне природокористування – _____

Типи господарського впливу людини на природне середовище:

- а) _____
- б) _____

в) _____

Завдання 3. Проаналізуйте зміст понять, категорій, базових положень за територіальним принципом

1. Природно-ресурсний потенціал України: _____

2. Природно-ресурсний потенціал території – _____

3. Проаналізуйте функціональну класифікація природних ресурсів, як основу регіональних кадастрів природних ресурсів (Данилишин Б. М., Дорогунцов С. І., Міщенко В. С., 1999):

а) сировинні ресурси – _____

б) енергетичні – _____

в) ґрунтові – _____

г) інженерно-геологічні – _____

д) середовищеформуючі (екологічні) – _____

е) культурно-естетичні й наукові – _____

4. Обліку та оцінюванню в регіональному кадастрі природних ресурсів підлягають такі природні ресурси:

– ресурси землі: _____

– ресурси надр: _____

– ресурси гідросфери: _____

– ресурси рослинного і тваринного світу: _____

– рекреаційні ресурси: _____

– особливо охоронні природні території: _____

Завдання 4. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Чи простежується залежність між особливостями певних етапів еволюції суспільного виробництва та якісними і кількісними показниками використання природних ресурсів?

2. Розкрийте сутність класифікації природних ресурсів за характером вичерпності та здатності до відновлення. Чи коректно використовувати такі категорії?

3. Які економічні мотивації поведінки суб'єктів господарювання використовуються в Україні з метою охорони та збереження природних ресурсів?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3

**Тема: Державний водний кадастр:
структура, історія становлення**

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Водні ресурси – _____

2. За господарською значимістю водні ресурси поділяють на дві категорії:

- 1) природні або потенційні ресурси – _____
- 2) експлуатаційні ресурси – _____
3. Водний кадастр – _____
4. Державний облік вод – _____
5. Водний кадастр здійснюється з метою _____
6. Принципи ведення державного водного кадастру:
  - 1) _____
  - 2) _____
  - 3) _____
  - 4) _____
  - 5) _____
  - 6) _____
  - 7) _____

Завдання 2. Проаналізуйте класифікацію водних об'єктів, що становлять водний фонд держави, відповідно до Водного Кодексу України.

№	Класифікаційна ознака	Визначення змісту
1	До водного фонду України належать:	
2	До земель водного фонду належать землі, зайняті:	
3	До водних об'єктів загальнодержавного значення належать:	
4	До водних об'єктів місцевого значення належать:	

Завдання 3. Проаналізуйте структуру державного водного кадастру.

Перший розділ «Поверхневі води» містить відомості: _____

Другий розділ «Підземні води» містить відомості: _____

Другий розділ «Підземні води» містить відомості: _____

Третій розділ відображає шляхи використання вод: _____

Дуже важливою складовою водного кадастру є картографічні матеріали.

На карту-схему наносять:

- a) _____
- б) _____

Завдання 4. Проаналізуйте історію становлення державного водного кадастру:

Перший водний кадастр _____.

Другий водний кадастр _____.

Третій водний кадастр _____.

Завдання 5. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Чи простежується залежність між особливостями певних етапів еволюції суспільного виробництва та якісними і кількісними показниками використання водних ресурсів?

2. Яким чином використовують дані Державного водного кадастру?

3. Які економічні мотивації поведінки суб'єктів господарювання використовуються в Україні з метою охорони та збереження водних ресурсів?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4

Тема: Державний водний кадастр: підземні води

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Підземні води як цінні природні ресурси: _____

2. В Україні станом на 1.01.2020 р. на Державному балансі запасів перебувало _____

3. Державним обліком підземних вод і веденням Державного водного кадастру займаються _____

Завдання 2. Облік підземних вод і ведення Державного водного кадастру

1. Документи обліку експлуатаційних запасів і прогнозних ресурсів підземних вод є документами Державного водного кадастру та налічують:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

10) _____

2. Документи обліку експлуатаційних запасів і прогнозних ресурсів підземних вод призначені для:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

Завдання 3. Проаналізуйте особливості формування ДВК за розділом «Підземні води»

1. В основу складання «Гідрогеологічної стратифікаційної схеми водоносних і водонапірних горизонтів України» покладено такі матеріали:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____

2. Публікування кадастрових даних:

Серія 1. _____

Серія 2. _____

Серія 3. _____

Завдання 4. Автоматизована інформаційна система ДВК «Підземні води».

Задля формування АІС ДВК було виконано такі види та обсяги робіт:

- 1) _____
  - а) _____
  - б) _____
  - в) _____
- 2) _____
- 3) _____
  - а) _____
  - б) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____

Завдання 5. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. З якою метою проводять моніторинг підземних вод? Яким чинном ці дання використовують для ведення Державного водного кадастру за розділом «Підземні води»? Які стадії моніторингу підземних вод розрізняють на практиці?

2. Які функції реалізує Державний Комітет України з питань геології та використання надр (Держкомгеології)?

3. Які світові тенденції використання у сфері використання підземних вод?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5

Тема: Державний водний кадастр: поверхневі води

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Завданням державного обліку поверхневих вод є _____

2. Державний облік поверхневих вод здійснює _____

3. Державний водний кадастр за розділом «Поверхневі води» включає дані щодо водних об'єктів: _____

4. Сучасна гідрологічна мережа України налічує _____

Завдання 2. Проаналізуйте функції Українського гідрометеорологічного центру:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

а) _____

б) _____

в) _____

д) _____

е) _____

ж) _____

з) _____

Завдання 3. Проаналізуйте головні суб'єкти збору та опрацювання гідрологічних даних:

– *Гідрологічний пост:*

1) _____

2) _____

– *Гідрологічна станція:*

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

– *Управління гідрометеослужби (наприклад, обласне):*

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

– Відділ гідрології і Державного водного кадастру:

1) _____

2) _____

Завдання 4. Проаналізуйте зміст видань Державного водного кадастру

Розділ перший «Державного водного кадастру» («Поверхневі води») сформовано з трьох серій:

Серія 1. Каталогні дані:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

Серія 2. Щорічні дані:

1) _____

2) _____

3) _____

Серія 3. Багаторічні дані: _____

Завдання 5. Характеристика АІС ДВК

1. Автоматизована інформаційна система Державного водного кадастру (АІС ДВК) – _____

2. Банки даних – _____

3. Головне завдання АІС ДВК – _____

4. Завдання, до вирішення яких має підійти сьогодні ДВК за розділом «Поверхневі води»:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

Завдання 6. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. З якою метою проводять моніторинг поверхневих вод? Яким чином ці дані використовують для ведення Державного водного кадастру за розділом «Поверхневі води»?

2. Які базові положення покладені в основу інтегрального управління водними ресурсами за басейновим принципом? Які функції виконують Басейнові ради?

3. Які світові еколого-економічні тенденції споживання води (на душу населення, на одиницю продукції)?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6
Тема: Державний водний кадастр:
використання водних ресурсів

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Кадастр використання водних ресурсів – _____.
2. Державному обліку у межах Державного водного кадастру підлягають такі водогосподарські об'єкти:

- a) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
- е) _____

3. У Водному кодексі України зазначено, що державний облік водокористування здійснюється з метою _____

4. Для кожного з водогосподарських об'єктів, зареєстрованих у каталогах водокористування, наведено такі дані:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Завдання 2. Проаналізуйте особливості ведення кадастру водокористування.

Технологічна схема ведення кадастру використання водних ресурсів:

- 1) _____
  - a) _____
  - б) _____
  - в) _____
  - г) _____
  - д) _____
  - е) _____
- 2) _____
  - a) _____
  - б) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____

Завдання 3. Проаналізуйте використання кадастрових даних та зміст вихідної інформації.

1. Узагальнена (вихідна для системи ведення Державного водного кадастру) інформація щодо використання водних ресурсів містить:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

2. Головними користувачами кадастрової інформації за розділом «Використання водних ресурсів» є:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

3. Кадастрову інформацію використовують під час:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____
- 11) _____
- 12) _____
- 13) _____
- 14) _____

Завдання 4. Проаналізуйте автоматизовані дані у рамках функціонування АІС ДВК за розділом «Використання вод», які містять:

- 1) _____
- 2) _____

Завдання 5. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. У який спосіб здійснюється інформаційне обслуговування користувачів Державного водного кадастру? Які вимоги висуваються до інформації у Кадастрі використання водних ресурсів?

2. У яких серіях видань Державного водного кадастру публікують матеріали Кадастру використання водних ресурсів?

3. З якою метою складають водогосподарські баланси? Які складові такого балансу?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 7

Тема: Загальні положення про Державний земельний кадастр

Завдання 1. Проаналізуйте історичний аспект розвитку кадастрової системи країн світу

№	Країна	Історичні витоки формування кадастру
1	Україна	
2	Стародавній Єгипет	
3	Аравійська пустеля	
4	Туреччина	
5	Сполучені Штати Америки	
6	Північна Італія	
7	Австрія	
8	Франція	
9	Польща	
10	Чехословаччина	

Завдання 2. Історичний аспект земельно-оціночних робіт на території України:

Дореволюційний період	Часи радянської влади

Завдання 3. Проаналізуйте наукові аспекти формування та розвитку Державного земельного кадастру в Україні.

1. Продовж вираз.

Ведення земельного кадастру зумовлене _____

Державний земельний кадастр України забезпечує _____

---

2. Складові державного земельного кадастру:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

Завдання 4. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Яке місце Державного земельного кадастру у складі кадастрів природних ресурсів?
2. У чому полягає суть оцінки земель за методом В. В. Докучаєва?
3. Яка роль Державного земельного кадастру в регулюванні земельних відносин?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №8

Тема: Характеристика Державного земельного кадастру

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Продовж вираз.

Призначенням державного земельного кадастру є _____

---

2. Завдання ведення Державного земельного кадастру: _____
-

Завдання 2. Види державного земельного кадастру:

– **основний або первинний**

1. Завданням основного (первинного) земельного кадастру є:

а) _____

б) _____

в) _____

2. Продовж вираз. *Основний земельний кадастр проводять періодично / неперіодично після _____*

3. Основний земельний кадастр проводять в межах окремих територій: _____

4. Інформативність основного земельного кадастру: _____
-

5. Деталізація інформації про стан земельного фонду в межах основного Державного земельного кадастру: _____

– **поточний або наступний**

6. Необхідність ведення поточного або наступного земельного кадастру зумовлена: _____

7. Поточний Державний земельний кадастр – _____

8. До завдань поточного Державного земельного кадастру належать _____

9. Дані, які не вносять у поточний кадастр: _____

10. Точність земельно-кадастрових даних основного і поточного земельних кадастрів залежить від: _____

Завдання 3. Проаналізуйте принципи Державного земельного кадастру:

1) єдність земельного кадастру – _____

2) принцип централізованого керівництва і контролю – _____

---

3) уніфікація – _____

4) законність – _____

5) безперервність – _____

6) об'єктивність – _____

7) економічність – _____

8) наочність та доступність – _____

Завдання 4. Проаналізуйте порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру _____

Завдання 5. Згідно з чинним Положенням про порядок ведення державного земельного кадастру передбачено обліковувати якість усіх категорій земель:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

Завдання 6. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. У чому полягає недосконалість кадастрової системи?

2. Чим зумовлена необхідність об'єктивного ведення Державного земельного кадастру землевласниками і землекористувачами? Яку інформацію у щорічній звітності вони повинні подавати?

3. Які методологічні основи Державного земельного кадастру?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №9

Тема: Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Земельно-кадастрові роботи – _____

2. Систематизація земельно-кадастрових відомостей потрібна _____

---

3. Достовірність даних Державного земельного кадастру залежить від _____

4. Картографічні матеріали – _____

5. Джерелом картографічних матеріалів є _____

6. Картографічні матеріали повинні задовольняти вимогу Державного земельного кадастру – _____

7. Масштаб вибирають залежно від _____

Розрізняють види масштабів:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

Завдання 2. Проаналізуйте методологію отримання земельно-кадастрових даних

Зйомки та обстеження території в Державному земельному кадастрі здійснюють за допомогою:

а) аерофотозйомка: _____

б) аерокосмічний метод (_____):

1) багатоспектральна зйомка – _____

2) радіолокаційна зйомка – _____

Завдання 3. Необхідну земельно-кадастрову інформацію забезпечують також матеріали різноманітних обстежень земель, завданням яких є виявлення фактичного стану земельних угідь і визначення можливості їх використання. Обстеження поділяють на два види:

а) агрогосподарські обстеження _____

б) спеціальні обстеження земель:

– ґрунтові – _____

– агрохімічні – _____

– геоботанічні – _____

Завдання 4. Проаналізуйте загальну інформацію щодо обробки й аналізу даних земельного кадастру

1. Продовж вираз.

Суть статистичного спостереження полягає в _____

2. Основні форми статистичного спостереження:

а) звітність – _____

б) перепис – _____

3. За часом проведення статистичні спостереження поділяють на:

1) поточні – _____

2) переривчасті – _____

а) періодичні – _____

б) одночасні – _____

4. За ступенем повноти охоплення одиниць, що входять до об'єкта дослідження, статистичні спостереження поділяються на:

а) суцільні – _____

б) несущільні – _____

Кадастр природних ресурсів

Завдання 5. Проаналізуйте статистичну вибірку одержання інформації:

- 1) метод основного масиву – _____
- 2) метод вибіркового спостереження – _____
- 3) метод монографічного спостереження – _____
- 4) документальний метод – _____

Завдання 6. Зведення і групування даних земельного кадастру

1. Зведення статистичних даних – _____
2. Під групуванням розуміють _____
3. Групувальні ознаки класифікують:
  - кількісні – _____
  - атрибутивні – _____
  - прості – _____
  - комбіновані – _____

Завдання 7. Проаналізуйте статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних

1. Статистичні методи аналізу даних Державного земельного кадастру:

- 1) метод паралельних рядів або порівняльний – _____
- 2) балансовий метод – _____
- 3) метод аналітичних групувань – _____
- 4) метод кореляційного аналізу – _____

2. За ступенем залежності одного явища від іншого розрізняють два види зв'язку:

- функціональний _____
- кореляційний _____

Регресія – _____

Завдання 8. Здійсніть розрахунок ступеня залежності між врожайністю та внесенням добрив за методом порівняння паралельних рядів даних

Рік	Врожайність, ц/га (X)	Внесення добрив, кг/га (Y)	Знаки відхилень		Ранги		d	d ²
			по X	по Y	по X	по Y		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	151	5,4						
2013	167	3,2						
2014	130	4,6						
2015	183	6,1						
2016	192	7,3						
2017	128	3,5						
2018	164	5,1						
2019	139	5,6						
Разом								
Середнє								

Завдання 9. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Яку інформацію містять текстові і планово-картографічні матеріали Державного земельного кадастру?

2. Що таке коректування? З якою метою його застосовують? Які способи коректування застосовують у планово-картографічній діяльності?

3. Яким чином аерокосмічні зйомки земної поверхні впливають на організацію раціонального використання і вивчення земельних ресурсів?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 10

Тема: Лісовий фонд України як об'єкт кадастру

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Ліс – _____

2. Ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місцем розташування виконують функції: _____

3. Усі ліси на території України становлять _____

4. До лісового фонду не належать: _____

1) _____

2) _____

5. Землі лісового фонду поділяються на:

а) лісові – _____

б) нелісові – _____

6. Лісовими ресурсами є _____

Завдання 2. Проаналізуйте дані щодо лісової кадастрової карти

1. Лісова кадастрова карта – це _____

На лісовій кадастровій карті наносять _____

2. Вихідними матеріалами для складання лісових кадастрових карт слугують _____

Завдання 3. Проаналізуйте поділ лісів на категорії і групи використання

1. Ліси України за екологічним і господарським значенням поділяються на:

1) перша група – _____

а) _____

б) _____

в) _____

Залежно від переваг виконуваних ними функцій ліси першої групи належать до таких категорій захисності:

- 1) водоохоронні – _____
  - 2) захисні – _____
  - 3) санітарно-гігієнічні та оздоровчі _____
- II) друга група – _____

Завдання 4. Розгляньте особливості лісокористування

1. Вік стиглості деревостану – _____
2. Продовж вираз.
Вік стиглості деревостанів визначається _____
3. Використання лісових ресурсів здійснюється в порядку:
  - 1) загальне лісокористування – _____
  - 2) спеціальне лісокористування – _____

Завдання 5. Проаналізуйте процедуру бонітування лісових насаджень

1. Бонітет лісових насаджень – _____
2. Клас бонітету – _____

Завдання 6. Проаналізуйте особливості районування лісів

1. Під районуванням лісового фонду слід розуміти _____
-
2. У лісогосподарській науці та практиці використовують такі види районування:
- 1) лісорослинне – _____
  - 2) лісоекономічне – _____
  - 3) лісогосподарське – _____

Завдання 7. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Які види діяльності передбачає організація лісового господарства?
2. За яких умов та обставин відбувається переведення лісових земель до нелісових? Яка процедура?
3. Які види спеціального використання лісових ресурсів реалізуються відповідно до вимог законодавства України? Який документ передбачає спеціальне використання лісових ресурсів?

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 11

Тема: Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення

Завдання 1. Особливості ведення Державного кадастру лісових ресурсів

1. Відповідно до статті 95 Лісового кодексу України, прийнятого 21 січня 1994 року N 3852–XII, державний облік лісів і державний лісовий кадастр ведуться з метою _____

2. Державний облік лісів і державний лісовий кадастр містять відомості про _____

3. Державний облік лісів і державний лісовий кадастр ведуться з метою _____

4. Державний лісовий кадастр включає:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

5. Завданням державного лісового кадастру і первинного обліку лісів є _____

Завдання 2. Кадастр застосовується для удосконалення економічного механізму в сфері лісовирощування, зокрема:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____

Завдання 3. Інформаційна база Державного кадастру лісових ресурсів містить такі матеріали:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____

Завдання 4. На рівні району ведення Державного кадастру лісових ресурсів передбачає збір, накопичення і поновлення первинної інформації, що включає:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____

Кадастр природних ресурсів

Документація державного лісового кадастру в країні поновлюється кожні _____

Завдання 5. Проаналізуйте законодавчу базу щодо ведення Державного кадастру лісових ресурсів _____

Завдання 6. Розкрийте функції, які виконує Державне агентство лісових ресурсів України:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

Завдання 7. Документація державного лісового кадастру ведеться за такими формами:

- a) _____
- б) _____
- в) _____

Внесення змін і доповнень до складу документації Державного лісового кадастру проводиться _____

Завдання 8. У рік, що передує року проведення державного лісового кадастру в країні, постійні користувачі лісового фонду виконують комплекс підготовчих робіт, а саме:

- a) _____
- б) _____
- в) _____

Завдання 9. Які зобов'язання мають Державні органи лісового господарства в період проведення підготовчих робіт:

- a) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____

Завдання 10. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Яку роль виконує Державний кадастр лісових ресурсів у складі Регіонального кадастру природних ресурсів?

2. Які методи збору інформації використовують лісові господарства щодо територіального перепису лісових угідь?

3. Яким чином використовуються інформаційні матеріали обліку лісових ресурсів?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №12

**Тема: Кадастр як основа лісовпорядкування
та використання лісових ресурсів**

Завдання 1. Визначте поняття і зміст лісовпорядкування

1. Продовж вираз.

Відповідно до ст. 45 Лісового кодексу України лісовпорядкування включає комплекс заходів, спрямованих на _____

2. Відповідно до ст. 46 Лісового кодексу України лісовпорядкування передбачає передбачає такий комплекс заходів:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____
- 11) _____
- 12) _____
- 13) _____
- 14) _____
- 15) _____

Завдання 2. Особливості ведення лісовпорядкування

1. Продовж вираз.

Лісовпорядкування є обов'язковим на всій території України та ведеться (яким органом?) _____

Відповідно до ст. 48 ЛКУ у матеріалах лісовпорядкування наведена

_____

Проект організації та розвитку лісового господарства передбачає

_____

Завдання 3. Відповідно до економічного, екологічного і соціального значення лісового фонду, його місця розташування і функцій, лісовий фонд поділяється на три групи:

1. До першої групи відносять ліси, основним призначенням яких є виконання _____

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

4) _____

5) _____

II. До другої групи відносять ліси: _____

1) _____

2) _____

3) _____

III. До третьої групи відносять ліси _____

Основна мета такої класифікації полягає в _____

Завдання 4. У лісовому фонді можуть реалізовуватись такі види лісокористування:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

Завдання 5. Відтворення лісів здійснюється з метою:

1) _____

2) _____

3) _____

Відповідно до ст. 80 ЛКУ відновлення лісів здійснюється на _____

Завдання 6. Дані кадастрової оцінки лісових ресурсів використовують під час лісовпорядного проектування залежно від регіональних умов та цільового призначення:

1) під час проектування багатоцільового лісокористування – спрямоване на _____

2) під час складання проектів рубок лісів головного користування – повинно передбачати _____

3) під час складання проектів рубок формування та оздоровлення лісів – проектуються у _____

а) рубки догляду за лісом – _____

б) санітарні рубки і ліквідація захаращеності – _____

в) ліквідація лісосічної та позалісосічної захаращеності – _____

г) рубки, пов'язані з реконструкцією малоцінних молодняків – _____

---

4) під час проектування побічних лісових користувань – _____

---

5) використання лісового фонду в рекреаційно-оздоровчою та науковою метою – _____

б) відтворення лісів – _____

Завдання 7. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Який порядок використання земель лісового фонду? За якими критеріями визначають режим правової охорони земель лісового фонду?

2. Яким чином використовують затвержені матеріали лісовпорядкування? Для яких видів робіт ці матеріали обов'язковими?

3. Які основні напрями організації і розвитку лісового господарства об'єкта лісовпорядкування обґрунтовуються і визначаються в проєкті організації та розвитку лісового господарства?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №13

Тема: Кадастр тваринного світу та кадастр мисливської фауни

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Тваринний світ (ТС) – _____

2. Відносини у галузі охорони, використання і відтворення ТС регулюються _____

3. Завдання законодавства України про охорону, використання і відтворення ТС:

1) _____

2) _____

3) _____

4. Об'єкти ТС:

1) _____

2) _____

3) _____

5. До природних ресурсів загальнодержавного значення належать _____

Завдання 2. Основні принципи охорони, раціонального використання і відтворення ТС:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

Завдання 3. Види використання об'єктів ТС:

1) _____

- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____

Завдання 4. Державний облік тваринного світу

1. Продовж вираз.

Державний облік ТС ведеться _____

2. Порядок ведення обліку тварин та обсягу їх добування встановлюється _____

3. До тварин, які підлягають обліку і занесенню до кадастру, належать:

- _____
- _____

Завдання 5. Порядок ведення кадастру ТС

1. Державний кадастр тваринного світу (ДКТС) – _____

2. ДКТС ведеться за окремими видами _____

3. Ведення ДКТС передбачає виконання таких кадастрових робіт:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

4. Організація ведення ДКТС здійснюється _____

5. Головні наукові організації та установи розробляють _____

---

6. ДКТС видається _____

7. Ведення ДКТС фінансується _____

Завдання 6. Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни

1. Основними матеріалами інформаційної бази кадастру є:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

2. На підставі інформаційного матеріалу встановлюються _____

---

3. Під час проведення мисливсько-упорядкувальних робіт застосовуються методи обліку:

- відносний – _____
- абсолютний – _____

Завдання 7. Заповнити таблицю

Таблиця 1

Методи обліку мисливської фауни

Види обліку	Обсяги робіт
1. Облік тварин на пробних площах взимку	
2. Облік копитних тварин взимку: методом шумового прогону; двократним обкладним; двократним обкладним на пробних (контрольних) площах; комбінованим	
3. Облік за дефекаціями	
4. Облік оленя восени підчас ревіння	
5. Облік кабана на підкормових площадках	
6. Анкетний метод	
7. Авіаоблік	
8. Облік оленя, лося в місцях концентрації зимою	
9. Облік пернатой дичини на пробних смугах влітку	
10. Облік пернатой дичини на токах весною	
11. Облік пернатой дичини на маршрутах (водоплавача, борова дичина)	
12. Облік на плесах	
13. Комбіновані	

Завдання 8. Економічна оцінка мисливських угідь

1. Метод капіталізації потенційного чистого доходу від експлуатації мисливських угідь: _____

2. Показник біологічно допустимої продуктивності мисливських угідь: _____

Завдання 9. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Які існують методи економічної оцінки мисливських угідь?

2. Яке інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни?

3. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки тваринних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №14

Тема: Державний облік і кадастр рослинного світу

Завдання 1. Визначте зміст понять, категорій, базових положень

1. Рослинний світ (РС) – _____

2. Рослинні ресурси (РР) _____
3. Завданням законодавства України про рослинний світ є _____

Завдання 2. Природні рослинні ресурси за своєю екологічною, господарською, науковою, оздоровчою, рекреаційною цінністю та іншими ознаками поділяються на:

- I) _____:
  - a) _____
    - 1) _____
    - 2) _____
    - 3) _____
  - б) _____
  - в) _____
  - г) _____
- II) _____

Завдання 3. Проаналізуйте наукові засади створення кадастру природно-рослинних ресурсів (КПР)

1. КПР в складі комплексного територіального КПР ведеться з метою _____

2. КПР застосовується для регулювання, використання, відтворення та охорони РР:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

3. КПР складається із аналітичних розробок, в яких відображаються:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

4. Об'єктами кадастрової оцінки є _____

5. Предметом оцінки виступають _____

6. Документація КПР ведеться _____

7. Документація регіонального кадастру природних рослинних ресурсів поповнюється _____

Завдання 4. Проаналізуйте порядок ведення державного обліку і кадастру рослинного світу

1. Ведення державного обліку і кадастру рослинного світу передбачає:

- a) _____

б) _____

в) _____

г) _____

2. Інформативна складова КРС: _____

Завдання 5. Порядок використання природних рослинних ресурсів (РР)

1. Використання природних рослинних ресурсів здійснюється в порядку:

а) загального використання: _____

б) спеціального використання: _____

2. Види спеціального використання рослинних ресурсів (РР): _____

3. Від збору за спеціальне використання РР звільняються: _____

Завдання 6. Класифікація рослинної сировини.

Рослинну сировину поділяють за чотирма ознаками:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

Завдання 7. Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки природних рослинних ресурсів:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

Завдання 8. Економічна оцінка рослинних угідь.

1. Цінність рослинних угідь визначається показниками продуктивності:

а) _____

б) _____

в) _____

2. Основні задачі економічної оцінки ресурсів рослинного світу:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

Завдання 9. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Яку систему відомостей містять державний облік і кадастр рослинного світу? Який орган уповноважений вести державний облік рослинного світу?
2. Який порядок встановлення лімітів спеціального використання природних рослинних ресурсів?
3. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки рослинних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №15

Тема: Державний кадастр природних лікувальних ресурсів

Завдання 1. Проаналізуйте класифікацію рекреаційних ресурсів

1. Розрізняють типи рекреаційних ресурсів:

- 1) природні – _____
- 2) історико-культурні – _____
- 3) соціально-економічні – _____

2. Залежно від рівня рекреаційної спеціалізації розрізняють типи рекреаційного землекористування:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Завдання 2. Проаналізуйте територіальну структуру рекреаційного комплексу України:

Завдання 3. Проаналізуйте суть, призначення та законодавчу базу кадастру

1. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів (ДКПЛР) –

2. ДКПЛР повинен включати _____
3. Об'єктами ДКПЛР є _____
4. Дані ДКПЛР застосовуються для: _____

Завдання 4. Проаналізуйте основну мету обліку та оцінки рекреаційних ресурсів _____

Облік земель для рекреаційного використання повинен базуватися на _____

Оцінка земельного рекреаційного фонду в ДКПЛР повинна закінчуватись _____

Завдання 5. Дані ДКПЛР у розділі «Природні мінеральні джерела» повинні включати:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____

Завдання 6. Облік грязьових родовищ у ДКПЛР ведеться за основними групами грязей, які підпорядковуються певним групам захворювань. При цьому враховуються:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Завдання 7. Проаналізуйте оцінку рекреаційних ресурсів:

- 1) інтегральна оцінка – _____
- 2) диференційна оцінка – _____

Завдання 8. При оцінюванні території для стаціонарного відпочинку оцінюються такі показники:

- 1) _____
  - a) _____
  - б) _____
  - в) _____
  - г) _____
  - д) _____
- 2) _____
  - a) _____
  - б) _____
  - в) _____
  - г) _____
  - д) _____
- 3) _____
  - a) _____
  - б) _____
  - в) _____
  - г) _____

- д) _____
- 4) _____
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____

Завдання 9. Інформаційна база Державного кадастру природних лікувальних ресурсів

Для поповнення ДКПЛР використовуються відомості з документованих джерел інформації:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____

Завдання 10. Проаналізуйте порядок отримання кадастрової інформації _____

Завдання 11. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Який порядок створення та ведення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
2. Який порядок інформаційного забезпечення кадастрової оцінки рекреаційних ресурсів, накопичення та поновлення відомостей Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
3. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки рекреаційних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №16

Тема: Державний облік родовищ та запасів корисних копалин

Завдання 1. Проаналізуйте відомості, базові положення про мінеральні ресурси України

1. Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» займається _____

Мінеральні ресурси:

- 1) горючі корисні копалини: _____
- 2) металічні корисні копалини _____
- 3) неметалічні корисні копалини _____
- 4) води підземні _____

Завдання 2. Поняття мінерально-сировинної бази як основи для створення кадастрової системи

1. Мінерально-сировинна база – _____
2. Геологорозвідувальні роботи як процес вивчення надр та оцінювання запасів корисних копалин налічують такі стадії: _____

Завдання 3. Проаналізуйте облік родовищ та запасів корисних копалин.

- З _____ року в Україні ведеться реєстр (кадастр) корисних копалин, який містить таку інформацію: _____
- У паспорті зазначають _____
- Реєстраційну карту складають на основі _____
- Сучасний облік мінеральних ресурсів є _____
- Вихідною базою обліку мінеральних ресурсів є _____

Завдання 4. Державний кадастр родовищ та проявів корисних копалин (ДКРП) – _____

Завдання 5. ДНВП «Геоінформ України» забезпечує:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

Завдання 6. У процесі складання Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин використано:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Завдання 7. Проаналізуйте Державний кадастр родовищ підземних вод.

Роботи з ведення Державного водного кадастру (ДВК) _____

За підсумками робіт складаються:

- 1) _____
- 2) _____

- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Завдання 8. Проаналізуйте державний баланс запасів корисних копалин

1. Система формування державного балансу запасів включає широке коло учасників: _____

2. Обліку твердих корисних копалин в Державному балансі запасів підлягають:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

3. Підрахунку та обліку запасів вуглеводів підлягають _____

---

4. Метою державного обліку запасів підземних вод, лікувальних грязей та лікувальної ропи є _____

Завдання 9. Проаналізуйте облік нафтових і газових свердловин

1. Державний облік нафтових і газових свердловин розпочато _____

---

2. Облік нафтових та газових свердловин забезпечується _____

---

3. Основні завдання державного обліку нафтових і газових свердловин:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____

4. Проаналізуйте перспективи використання інформаційної системи з обліку нафтових і газових свердловин _____

Завдання 10. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Яки порядок державного обліку родовищ, запасів і проявів корисних копалин?

2. Які джерела інформації використовують для складання паспортів об'єктів обліку та формування комп'ютерної бази даних ДКРП?

3. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки ресурсів родовищ корисних копалин під час планування землевпорядних робіт?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №17

**Тема: Державний кадастр територій та
об'єктів природно-заповідного фонду України**

Завдання 1. Проаналізувати суть, призначення і зміст Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду України (ДКТО ПЗФ)

1. ДКТО ПЗФ – _____
2. ДКТО ПЗФ ведеться з метою _____
3. ДКТО ПЗФ містить відомості _____
4. Земельний кодекс України до складу земель особливо охоронних

територій відносить землі:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

До складу земель ПЗФ відносять _____

Завдання 2. Проаналізувати землі природних та біосферних заповідників України як об'єкт кадастру

1. Природні заповідники (ПЗ) – _____
2. Основними завданнями природних заповідників є: _____

3. Порядок створення і оголошення ПЗ: _____

4. Біосферні заповідники (БЗ) – _____

5. Для БЗ встановлюється диференційований режим охорони:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

6. Порядок створення і оголошення БЗ:

- 1) _____
- 2) _____

Завдання 3. Проаналізувати землі національних природних (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП) як об'єкт кадастру

1. НПП – _____

2. На території НПП встановлюється диференційований режим з функціональним зонуванням:

- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____

3. Порядок створення і оголошення НПП:

- а) _____

- б) _____
- в) _____
- г) _____
- 4. РЛП – _____
- 5. Порядок створення і оголошення РЛП:
  - 1) _____
  - 2) _____
  - 3) _____

Завдання 4. Проаналізувати землі ботанічних садів (БС) як об'єкт кадастру

- 1. Ботанічні сади – _____
- 2. У межах БС для забезпечення режиму охорони можуть бути виділені зони:
  - а) _____
  - б) _____
  - в) _____
  - г) _____
- 3. Порядок створення і оголошення БС:
  - а) _____
  - б) _____
  - в) _____

Завдання 5. Проаналізувати землі дендрологічних та зоологічних парків (ДП та ЗП) як об'єкт кадастру

- 1. ДП – _____
- 2. Порядок створення і оголошення ДП:
  - 1) _____
  - 2) _____
  - 3) _____
  - 4) _____
- 3. ЗП – _____
- 4. На території ЗП виділяються зони:
  - 1) _____
  - 2) _____
  - 3) _____
  - 4) _____
- 5. Порядок створення і оголошення ЗП:
  - 1) _____
  - 2) _____
  - 3) _____
  - 4) _____

Завдання 6. Проаналізувати землі парків-пам'яток садово-паркового мистецтва (ППСПМ), пам'яток природи (ПП), заказників (З), заповідних урочищ як об'єктів кадастру

Землі

1. ППСПМ – _____

2. Порядок створення і оголошення ППСПМ:

а) _____

б) _____

в) _____

г) _____

д) _____

ж) _____

з) _____

3. ПП – _____

4. Порядок створення і оголошення ПП:

1) _____

2) _____

3) _____

5. З – _____

6. Порядок створення і оголошення З:

а) _____

б) _____

в) _____

г) _____

7. ЗУ – _____

8. Порядок створення і оголошення ЗУ:

1) _____

2) _____

3) _____

Завдання 11. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. За якими принципами ведеться облік територій та об'єктів природно-заповідного фонду? Який порядок створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду?

2. Який порядок функціонального зонування природно-заповідних територій? З якою метою встановлюють охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду?

3. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час планування земле-впорядних робіт?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №18

Тема: Державний кадастр вторинних ресурсів

Завдання 1. Проаналізувати суть, призначення і зміст Державного кадастру вторинних ресурсів (ДКВР)

1. Державний кадастр вторинних ресурсів – _____

2. Державний кадастр вторинних ресурсів ведеться з метою _____

3. Державний кадастр вторинних ресурсів містить відомості _____

Завдання 2. Проаналізувати нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів _____

Завдання 3. Проаналізуйте відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів:

– промислові відходи – _____

– побутові відходи – _____

– відходи сільськогосподарського виробництва – _____

– будівельні відходи – _____

– радіоактивні відходи – _____

Завдання 4. Проаналізуйте порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів _____

Завдання 5. Проаналізуйте мету і зміст державної інвентаризації вторинних відходів _____

Завдання 6. Проаналізуйте наукові основи державного управління та контролю у сфері поводження з відходами _____

Завдання 7. Визначте виробничу оцінку вторинних ресурсів

а) геолого-економічна оцінка відходів вторинних ресурсів – _____

б) еколого-економічна оцінка негативного впливу відходів на довкілля – _____

в) екологічна оцінка токсичності промислових відходів – _____

г) екологічна оцінка технологій переробки сільськогосподарської сировини – _____

Завдання 8. Підготуйте аргументи для проведення на практичних заняттях дискусій за такими питаннями:

1. Яка процедура ведення державного обліку вторинних ресурсів? З якою метою проводять паспортизацію вторинних відходів? Чи є необхідність вести рестрацію вторинних відходів?

2. Який порядок та форми обліку радіоактивних відходів? Яка процедура їх поховання? Яка небезпека та ризики недбалого поводження з радіоактивними відходами?

3. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки вторинних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?

IV. КОМПЛЕКС ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ПОТОЧНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

4.1. Контрольна робота

Контрольна робота виконується самостійно кожним студентом. Вибір варіанта здійснюється за порядковим номером навчального журналу групи.

Структурно завдання складається з двох теоретичних питань і одного практичного – тесту.

Під час відповіді на теоретичні питання студент має опрацювати не лише запропонований опорний конспект лекцій, а й додаткову літературу та нормативно-правові акти стосовно цього питання.

Під час вирішення тесту необхідно конкретно відповісти на поставлене питання.

Робота виконується письмово протягом відведеного терміну та подається на перевірку викладачу.

Варіант № 1

1. Природно-ресурсний потенціал України.
2. Особливості ведення кадастру водокористування.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

- Основою ведення обліку лісів є матеріали лісорозведення (**так / ні**).
- Принцип сумісності кадастрових відомостей передбачає порівнянність і сумісність даних, які повинні забезпечуватися щодо даних природних ресурсів різних територіальних утворень та інших інформаційних систем (**так / ні**).
- Кліматичні ресурси не споживаються безпосередньо в матеріальній та нематеріальній діяльності людей, не знищуються в процесі використання, але можуть погіршуватись (забруднюватись) або покращуватись (за умов цілеспрямованої діяльності) (**так / ні**).
- В Австрії в 1713–1747-х рр. проводили роботи із земельного кадастру, який отримав назву «пунктового» земельного кадастру (**так / ні**).
- Економічна оцінка земель – порівняльна оцінка якості ґрунтів за їхніми основними природними властивостями, які мають сталий характер і суттєво впливають на урожайність сільськогосподарських культур (**так / ні**).

Варіант № 2

1. Поняття кадастру природних ресурсів.
2. Місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Батьківщиною класичного земельного кадастру вважають Північну Італію, де набув розвитку так званий парцелярний земельний кадастр, створення якого відносять до 1718–1732 рр. (**так / ні**).

– Завданням державного лісового кадастру і первинного обліку лісів є визначення єдиних вимог до постійних користувачів земельних ділянок лісового фонду – підприємств, установ, організацій і окремих громадян з ведення документації державного лісового кадастру і первинного обліку лісів (**так / ні**).

– Проект організації території регіонального ландшафтного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів і порядок його реалізації затверджуються державним органом, який прийняв рішення про організацію парку (**так / ні**).

– До відновлюваних природних ресурсів належать води гідросфери, рослинність і корисні копалини (**так / ні**).

– Державний земельний кадастр охоплює: державну реєстрацію земельних ділянок; облік кількості та якості земель, кадастрове зонування; кадастрові зйомки (**так / ні**).

Варіант № 3

1. Статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних Державного земельного кадастру.

2. Автоматизована інформаційна система Державного водного кадастру «Поверхневі води».

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Картографічні матеріали – це матеріали, які у певному масштабі відтворюють на папері просторове розміщення, стан і використання земель (**так / ні**).

– Звітність – це така форма спостереження за земельним фондом, за якої статистичні органи у певні строки одержують від відповідних підприємств, організацій і установ необхідні матеріали у вигляді довільно складених документів (**так / ні**).

– У Франції до формування земельного кадастру приступили у 1807 р., який отримав назву парцелярного земельного кадастру (**так / ні**).

– Регіональні ландшафтні парки організуються без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їхніх власників або користувачів (**так / ні**).

– Однією з головних задач Державного водного кадастру є впровадження сучасних геоінформаційних технологій для вирішення інформаційно-аналітичних завдань водного кадастру, у тому числі застосування таких ГІС-продуктів і технологій ведення баз даних, які забезпечуватимуть збір, збереження й опрацювання значного обсягу розподілених кадастрових та інших географічних даних з подальшим їхнім аналізом і наданням (**так / ні**).

Варіант № 4

1. Автоматизована інформаційна система Державного водного кадастру «Підземні води».

2. Предмет і завдання державного земельного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Типи господарського впливу людини на природне середовище: прямий, фіксований, побічний (**так / ні**).

– Відтворення ґрунтового покриву відбувається дуже повільно, зі швидкістю 20 см за 10 років, тобто на утворення мінімально необхідного для землеробства шару ґрунту потужністю 2 м потрібно 100 років (**так / ні**).

– Схема опорної мережі визначається наявністю відповідних геодезичних пунктів, топографічною та кадастровою ситуацією (**так / ні**).

– Балансовий метод – найпростіший, але достатньо ефективний спосіб виявлення зв'язку між різними ознаками. Суть цього методу полягає у порівнянні даних, розташованих у табличній формі у вигляді паралельних статистичних рядів, у результаті чого досягають найбільшої наочності і виразності порівнянь (**так / ні**).

– Державні лісгосподарські підприємства в межах зони їхньої діяльності надають методичну і консультативну допомогу всім постійним лісокористувачам щодо порядку ведення документації державного лісового кадастру (**так / ні**).

Варіант № 5

1. Основні принципи ведення Кадастрів природних ресурсів.

2. Методологічні основи державного земельного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

- Призначенням державного земельного кадастру є забезпечення необхідною інформацією органів державної влади та місцевого самоврядування, зацікавлених підприємств, установ і організацій, а також громадян (**так / ні**).
- Земельний кадастр буде максимально наочним, коли на кожне землеволодіння і землекористування поряд із текстовою документацією складатиметься картографічний матеріал (**так / ні**).
- При складанні форм державного лісового кадастру площа показується в гектарах (цілими числами), запас деревостанів – в тисячах кубічних метрів (з двома знаками після коми) (**так / ні**).
- «Емісійний кадастр» – це кадастр викидів та скидів (**так / ні**).
- Зона регульованої рекреації у межах національного природного парку призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку (**так / ні**).

Варіант № 6

1. Функціональна класифікація природних ресурсів як основа регіональних кадастрів природних ресурсів.

2. Порядок ведення Державного водного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

- Земельно-кадастрові роботи – це не разовий захід, а постійний процес одержання й оновлення даних про стан земель (**так / ні**).
- Кадастрові зйомки передбачають: геодезичне встановлення меж земельної ділянки; погодження меж земельної ділянки зі суміжними власниками та землекористувачами (**так / ні**).
- На території регіональних ландшафтних парків з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей може проводитися зонування з урахуванням вимог, встановлених для територій біосферних заповідників (**так / ні**).
- Дані бонітування ґрунтів характеризуються такими показниками, як площа земельних ділянок і бал бонітету ґрунтів, економічна оцінка – площею земель і балами їх оцінки (**так / ні**).
- Природно-ресурсний потенціал території – теоретично гранична кількість природних ресурсів, яку може використати людство без порушення умов існування і розвитку людини як біологічного виду та соціального організму (**так / ні**).

Варіант № 7

1. Загальні положення Державного водного кадастру.
2. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

- Забезпечення достовірності всіх відомостей кадастрів є одним з основних принципів їх ведення (**так / ні**).
- Природні ресурси – та частина природи Землі й найближчого Космосу, що може включатися в господарську діяльність за певних технічних і соціально-економічних можливостей суспільства за умови збереження середовища життя людей (**так / ні**).
- Особливо велику точність земельно-кадастрових даних забезпечують матеріали маршрутної зйомки: вони дають змогу скласти як кількісну, так і якісну характеристики земельних ділянок (**так / ні**).
- Метод паралельних рядів або порівняльний метод у державному земельному кадастрі застосовують для встановлення і характеристики зв'язку і взаємозв'язку між явищами (**так / ні**).
- Коректування – це виявлення на місцевості і нанесення на планово-картографічний матеріал змін у складі землеволодіння, землекористування, видах і підвидах земельних угідь, які виникли від моменту зйомки місцевості або останнього коректування (**так / ні**).

Варіант № 8

1. Загальні відомості про державний земельний кадастр.
2. Використання даних Державного водного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

- Державний земельний кадастр охоплює: кадастрове зонування; кадастрові зйомки; бонітування ґрунтів; економічну оцінку земель; грошову оцінку земельних ділянок (**так / ні**).
- Джерелом картографічних матеріалів є роботи з аерофотозйомок або наземних теодолітної і мензульної зйомок місцевості (**так / ні**).
- Мінеральні ресурси – природні речовини мінерального походження, що використовуються в господарстві як сировина або джерело енергії (**так / ні**).
- Об'єктами Державного кадастру природних лікувальних ресурсів є рослинні та лісові ресурси, які можуть використовуватися у якості лікувальних, підлягають обліку та охороні (**так / ні**).
- Ліміти спеціального використання природних рослинних ресурсів загальнодержавного значення встановлюються на підставі заявника з вказівкою про бажаний тип спеціального використання природних рослинних ресурсів (**так / ні**).

Варіант № 9

1. Особливості формування Державного водного кадастру за розділом «Підземні води».

2. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Нормативну грошову оцінку земельних ділянок використовують для порівняльного аналізу ефективності їх використання (**так / ні**).

– Кліматичні ресурси – невичерпні природні ресурси, що включають сонячну енергію, земельні ресурси та енергію вітру (**так / ні**).

– Переривчасті спостереження за земельним фондом поділяють на періодичні та одночасні (**так / ні**).

– Завданням законодавства України про рослинний світ є регулювання суспільних відносин у сфері охорони, використання та відтворення дикорослих та інших несільськогосподарського призначення судинних рослин, мохоподібних, водоростей, лишайників, а також грибів, їх угруповань і місцезростань (**так / ні**).

– Головне завдання Автоматизованої інформаційної системи Державного водного кадастру – оперативне забезпечення державних органів, підприємств, установ, організацій, громадян необхідними даними про водні ресурси (**так / ні**).

Варіант № 10

1. Моніторинг підземних вод для потреб ведення Державного водного кадастру.

2. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру.

Тести. Визначте чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Зведення статистичних даних земельного кадастру – це об'єднання (систематизація) в установленому порядку відомостей про сукупність, яку вивчають, одержаних у результаті статистичного спостереження (**так / ні**).

– Державний лісовий кадастр ведеться в розрізі лісокористувачів з виділенням вкритих лісовою рослинністю земель, можливих для експлуатації (**так / ні**).

– Банки даних – комплекси технічних, логічних, мовних і програмних засобів, що забезпечують накопичення і багатоаспектне використання інформаційної бази для обслуговування користувачів (**так / ні**).

– Форма звітів про державний облік тварин та облік обсягів їх добування, порядок їх заповнення та періодичність подання затверджуються місцевим органом виконавчої влади (**так / ні**).

– Рослинні ресурси – це всі рослинні організми (вищі рослини, гриби, мохи, лишайники, водорості), які ростуть на територіях і акваторіях та використовуються або можуть бути використані для різних потреб суспільства (**так / ні**).

Варіант № 11

1. Зйомки та обстеження території в земельному кадастрі, їхній зміст і порядок ведення.

2. Зміст видань державного водного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Кадастрові зйомки передбачають: відновлення меж земельної ділянки на місцевості; встановлення меж частин земельної ділянки, які містять обтяження та обмеження щодо використання землі; виготовлення кадастрового плану (**так / ні**).

– Підземні води належать до корисних копалин регіонального та місцевого значення (**так / ні**).

– На території заповідних урочищ дозволяється прокладати траси, лінії електрозв'язку та інших комунікацій (**так / ні**).

– Державний кадастр природно-рослинних ресурсів у складі комплексного територіального кадастру природних ресурсів ведеться з метою оцінки стану рослинних ресурсів, здійснення систематичного контролю за їхніми кількісними і якісними змінами (**так / ні**).

– До групи Г бальнеологічних мінеральних ресурсів відносять води залізисті, миш'яковисті або миш'якові з високим вмістом марганцю, міді, алюмінію (**так / ні**).

Варіант № 12

1. Принципи ведення Державного земельного кадастру.

2. Каталогні дані Державного водного кадастру за розділом «Поверхневі води».

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Дані Державного кадастру природних лікувальних ресурсів застосовуються для здійснення ефективного поточного і перспективного використання природних лікувальних ресурсів у санаторно-курортному лікуванні, медичній реабілітації, рекреації населення (**так / ні**).

– Спеціальне використання природних рослинних ресурсів здійснюється за дозволом тільки юридичними особами для задоволення їхніх виробничих та наукових потреб, а також з метою отримання прибутку від реалізації цих ресурсів або продуктів їх переробки (**так / ні**).

– До тварин, які підлягають обліку і занесенню до кадастру, належать тварини, визначені в установленому порядку як об'єкти браконьєрського мисливства, промислові водні безхребетні і промислові морські ссавці, комахи (шкідники лісу і рослин, корисні для лісу і сільськогоспо-дарських культур) (**так / ні**).

– В Україні розвідано понад 4,5 тисячі родовищ неметалічних корисних копалин, ще на 360 рудних родовищах неметалічна сировина оцінена в якості супутньої корисної копалини (**так / ні**).

– Дані кадастру природних ресурсів можуть повністю або частково відповідати правовому і природному стану, господарському їх використанню (**так / ні**).

Варіант № 13

1. Порядок використання кадастрової інформації.

2. Земельно-кадастрові роботи у країнах Європи.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Завданням державного обліку вод є встановлення відомостей щодо кількості та якості вод, а також даних щодо водокористування, на основі яких здійснюється розподіл води між водокористувачами та розробляються заходи щодо раціонального використання та охорони вод і відтворення водних ресурсів (**так / ні**).

– Порядок ведення державного кадастру тваринного світу визначається Кабінетом Міністрів України (**так / ні**).

– Природні рослинні ресурси за своєю екологічною, господарською, науковою, оздоровчою, рекреаційною цінністю та іншими ознаками поділяються на природні рослинні ресурси загальнодержавного, регіонального, обласного та місцевого значення (**так / ні**).

– Природні рекреаційні ресурси – це природні умови, об'єкти, явища, які сприятливі для рекреації – відновлення духовних і фізичних сил, витрачених під час праці, навчання, творчості (**так / ні**).

– Неметалічні (неметаловмісні) корисні копалини поділяються на: гірничохімічні, гірничотехнічні, каміння коштовне та колекційне, неметалічні корисні копалини для металургії, неметалічні корисні копалини для будівництва (**так / ні**).

Варіант № 14

1. Поняття природно-ресурсного потенціалу.
2. Автоматизовані дані у рамках функціонування АІС ДВК за розділом «Використання вод».

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Дані державного водного кадастру поділяють на: 1. Архівні матеріали; 2. Автоматизована інформаційна система (АІС ДВК); 3. Інструктивно-інформаційні дані (**так / ні**).

– Облік земель для рекреаційного використання повинен базуватися на комплексній оцінці території з урахуванням особливостей місцевості, різних форм відпочинку і лікування (**так / ні**).

– Зона регульованої рекреації у межах національного природного парку призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку (**так / ні**).

– Ведення кадастрових робіт на територіях, що не перебувають під її юрисдикцією, Україна здійснює відповідно до укладених міжнародних договорів (**так / ні**).

– Державний кадастр тваринного світу ведеться на всій території України, її континентальному шельфі та у виключній (морській) економічній зоні (**так / ні**).

Варіант № 15

1. Історія становлення державного водного кадастру.
2. Форми, види та способи статистичного спостереження для Державного земельного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– За прийнятою класифікацією лікувальні грязі поділяються: торфові, мулісті, псевдовулканічні, вуглецеві, радонові (**так / ні**).

– Державний кадастр тваринного світу містить систематизовану сукупність відомостей про географічне розповсюдження видів (груп видів) тварин, їхню чисельність і стан, характеристики середовища їх існування і сучасного господарського використання та інші необхідні дані (**так / ні**).

– Державний кадастр природних лікувальних ресурсів – система відомостей про кількість, якість та інші важливі характеристики всіх природних лікувальних ресурсів, що виявлені та підраховані на території України, а також про можливі обсяги, способи і режими їх використання (**так / ні**).

– До групи Б бальнеологічних мінеральних ресурсів відносять сульфідні води, фізіологічна та лікувальна дія яких зумовлена наявністю вільного сірководню та гідросульфідного іону (**так / ні**).

– Державний кадастр природно-рослинних ресурсів застосовується і для удосконалення механізму (у сфері регулювання) використання, відтворення та охорони рослинних ресурсів, зокрема: 1) плати за право користування рослинними ресурсами; 2) плати за нанесення шкоди рослинним ресурсам та порушення правил їх заготівлі; 3) удосконалення нормативів використання ресурсів (**так / ні**).

Варіант № 16

1. Роль Державного земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні.

2. Функції Державного Комітету України з питань геології та використання підземних вод.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Сучасна гідрологічна мережа України налічує 374 пости, з яких на 339-ти вимірюють витрати води, а на 119-ти – вивчають твердий стік. Озерна мережа налічує 60 постів (**так / ні**).

– Державний кадастр тваринного світу ведеться без наголошення на окремі види (групами видів) тварин без застосуванням єдиної, установленної для кожної конкретної групи методології та уніфікованих форм звітної кадастрової документації (**так / ні**).

– Рослинний світ – сукупність усіх видів рослин, а також грибів та утворених ними угруповань на певній території (**так / ні**).

– Базові наукові організації та установи здійснюють поточне проведення кадастрових робіт, збір і оброблення первинних даних на закріплених за ними територіях за певними видами (групами видів) тварин і передають ці дані для узагальнення відповідним головним науковим організаціям чи установам (**так / ні**).

– Державний баланс як система обліку родовищ та запасів корисних копалин містить відомості про якість, кількість та ступінь вивченості корисних копалин на родовищах, що мають промислове значення, їх розміщення, рівень промислового освоєння, а також відомості про видобуток, втрати і забезпеченість суспільного виробництва розвіданими запасами корисних копалин (**так / ні**).

Варіант № 17

1. Структура земельного фонду України.

2. Історичні витоки формування Державного водного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Основна мета обліку та оцінки природних лікувальних ресурсів – запровадити комплексні моніторингові роботи щодо рекреаційних ресурсів та резервації їх для майбутнього використання (**так / ні**).

– Знання багаторічних характеристик елементів гідрометеорологічного режиму і даних поточних спостережень дає змогу розв’язувати конкретні завдання, що стосуються інформування і прогнозування, а також гідрологічних розрахунків (**так / ні**).

– Розглядають три типи рекреаційних ресурсів: природні, історико-культурні та соціально-економічні (**так / ні**).

– Сучасний облік мінеральних ресурсів є систематизованою науково обґрунтованою сукупністю вірогідних відомостей щодо обліку, рівня промислового використання запасів корисних копалин і господарської діяльності гірничодобувних підприємств, економічної оцінки родовищ корисних копалин і перспектив розширення мінерально-сировинної бази промисловості (**так / ні**).

– Державний кадастр тваринного світу видається один раз на десять років (**так / ні**).

Варіант № 18

1. Моніторинг земель для потреб ведення Державного земельного кадастру.

2. Зміст і призначення Державного водного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– При проведенні мисливсько-упорядкувальних робіт застосовуються відносний метод обліку, який проводиться на пробних площадках, смугах, маршрутах та екстраполюються на всю площу господарства (лісництва), природної зони (**так / ні**).

– Автоматизована інформаційна система Державного водного кадастру (АІС ДВК) – це науково обґрунтований технологічний комплекс, що забезпечував автоматизовану передачу, накопичення, обробку і видання користувачам різноманітних відомостей про водні об’єкти, ресурси, режим, якість і використання поверхневих і підземних вод, а також про водокористувачів (**так / ні**).

– До соціально-економічних рекреаційних ресурсів належать культурні об’єкти, пам’ятки архітектури, історії, археологічні стоянки, етнографічні музеї, місця, пов’язані з життям, перебуванням видатних учених, письменників, акторів, політичних діячів, викладачів, робітників, селян (**так / ні**).

– Кадастр використання водних ресурсів – це систематизований, постійно поповнюваний і за необхідності уточнюваний звід відомостей щодо фактичного і планованого використання води (**так / ні**).

– Принципова схема формування Державного кадастру природно-рослинних ресурсів включає систему даних про правовий режим угідь, де зосереджуються ресурси дикорослої продукції і лікарсько-технічної сировини; розподіл угідь за користувачами (власниками), в тому числі і орендарями, та дані, що характеризують кількісні і якісні параметри ресурсів рослинного світу, картування рослинних ресурсів за їх видами (**так / ні**).

Варіант № 19

1. Облік підземних вод і ведення Державного водного кадастру за розділом «Підземні води».

2. Система державного земельного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Найважливішим елементом автоматизованої інформаційної системи слугує інформаційна база, яка являє собою архів даних, занесених на уніфіковані технічні носії, придатні для довготривалого збереження і вводу в комп'ютер (**так / ні**).

– Оцінка земельного рекреаційного фонду в Державному кадастрі природних лікувальних ресурсів повинна закінчуватись визначенням рекреаційної ємності території, що забезпечує охорону природних ландшафтів (**так / ні**).

– Випуски державних балансів запасів підземних вод, лікувальних грязей та ропи включають таблиці розвіданих запасів вказаних корисних копалин за категоріями, пояснювальну записку та схематичні карти розміщення ділянок родовищ (**так / ні**).

– Найбільшу частку в компонентній структурі ресурсів України займають земельні (44,4 % усього ресурсного потенціалу) і тваринні (28,3 %) ресурси (**так / ні**).

– Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду є системою необхідних і достовірних відомостей про природні, наукові, правові та інші характеристики територій та об'єктів, що входять до складу природно-заповідного фонду (**так / ні**).

Варіант № 20

1. Історичний розвиток земельно-кадастрових робіт на території України.

2. Державний водний кадастр за розділом «Використання водних ресурсів».

Тести. Визначте чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Облік нафтових та газових свердловин забезпечується шляхом ведення перепису нафтових та газових свердловин (**так / ні**).

– Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду містить відомості про правовий статус, належність, режим, географічне положення, кількісні і якісні характеристики цих територій та об'єктів, їхню природоохоронну, наукову, освітню, виховну, рекреаційну й іншу цінність (**так / ні**).

– Мета складання та ведення кадастру вторинних мінеральних ресурсів – облік, систематизація та уніфікація відомостей про вторинні джерела мінеральної сировини, оцінка ефективності отримання з них корисних компонентів і продуктів (**так / ні**).

– Проект організації та розвитку лісового господарства передбачає екологічно обґрунтоване ведення лісового господарства і розробляється відповідно до нормативно-правових актів, що регулюють організацію лісовпорядкування (**так / ні**).

– До організаційно-господарських чинників, які впливають на оцінку земель, можна віднести віддаленість земель від виробничих центрів господарств, земельний устрій, склад і співвідношення земельних угідь (**так / ні**).

Варіант № 21

1. Класифікація природних ресурсів.
2. Нормативно-правове забезпечення ведення кадастру природних ресурсів.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– До складу земель природно-заповідного фонду (ПЗФ) відносяться ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до законодавства надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду (**так / ні**).

– Єдність Державного земельного кадастру означає, що він повинен охоплювати всю територію країни і вестися за єдиною системою (**так / ні**).

– Лісовпорядкування не підлягає обов'язковим вимогам ведення державними лісовпорядкованими організаціями, це система довільного впорядкування відповідно до особистих питань лісового господарства (**так / ні**).

– Форма кадастрового обліку вторинних мінеральних ресурсів являє собою таблицю, що містить наведені періодично коректовані відомості та показники за відповідним об'єктом обліку (**так / ні**).

– Користувачі об'єктами тваринного світу відповідно до статті 34 Закону України «Про тваринний світ» зобов'язані проводити первинний облік чисельності і використання диких тварин, вивчати їх стан, характеристики угідь, де перебувають дикі тварини, і подавати цю інформацію базовим організаціям та установам, які ведуть державний кадастр тваринного світу (**так / ні**).

Варіант № 22

1. Історія становлення державного земельного кадастру.

2. Водні ресурси України та їхній облік.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, ззначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених пам'ятками природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження (**так / ні**).

– Метод основного масиву полягає в тому, що проводять спостереження не всіх земельних ділянок, а тільки основних, які мають велику питому вагу в масиві, який вивчають (**так / ні**).

– Державний облік і кадастр рослинного світу містять систему відомостей і документів про розподіл об'єктів рослинного світу між власниками і користувачами (в тому числі орендарями) земельних ділянок, кількісні та якісні характеристики народногосподарської і наукової цінності рослинних ресурсів, поділ природних рослинних угруповань на категорії, економічну оцінку технічних, кормових, лікарських, харчових та інших властивостей природних рослинних ресурсів (**так / ні**).

– У проекті організації та розвитку лісового господарства визначаються і обґрунтовуються основні напрями організації і розвитку лісового господарства об'єкта лісовпорядкування з урахуванням стану та перспектив економічного і соціального розвитку регіону (**так / ні**).

– Поточний земельний кадастр різниться від основного обсягом і характером виконуваних робіт. Поточний земельний кадастр допускає відхилення у точності, ніж основний (**так / ні**).

Варіант № 23

1. Класифікація державних кадастрів природних ресурсів.
2. Особливості ведення кадастру водокористування.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– До природних територій та об'єктів природно-заповідного фонду відносять: природні заповідники, ботанічні сади, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, дендрологічні парки **(так / ні)**.

– У методологічному аспекті Державний земельний кадастр базується на великій продуктивності і дохідності земель **(так / ні)**.

– Зміст і порядок ведення кадастру вторинних мінеральних ресурсів передбачають комплексну характеристику та оцінку кожного об'єкта з метою визначення можливих потреб у ньому різних галузей народного господарства **(так / ні)**.

– Кадастр використання водних ресурсів налічує дані обліку вод за кількісними та якісними показниками, реєстрації водокористувань, а також дані щодо водокористувачів **(так / ні)**.

– Для забезпечення охорони та організації раціонального використання тваринного світу ведуться державний облік тварин, облік обсягів їх добування, а також державний кадастр тваринного світу **(так / ні)**.

Варіант № 24

1. Складання каталогів водокористування.
2. Статистичні методи аналізу даних земельного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Заповідна зона біосферного заповідника включає території традиційного землекористування, лісокористування, водокористування, місць поселення, рекреації та інших видів господарської діяльності **(так / ні)**.

– За результатами державного земельного кадастру розрізняють три основні види оподаткування: за маєтками, за угіддями, за окремими ділянками (парцелями) **(так / ні)**.

– Площа земельного фонду Південної Америки становить 1 754 млн. гектарів, з яких 139 млн. гектарів припадає на ріллю та пасовища **(так / ні)**.

– Особливо охоронні території (ООТ) виділяються органами державної влади для захисту природних лікувальних ресурсів,

лікувально-оздоровчих місцевостей і курортів, задоволення потреб населення в місцях масового відпочинку (**так / ні**).

– Функціональна класифікація як основа регіональних кадастрів природних ресурсів, поділяє природних ресурсів на: сировинні, енергетичні, рослинні, тваринні, інженерно-геологічні, середовище формуючі (**так / ні**).

Варіант № 25

1. Еколого-економічний аспект природокористування.

2. Структура Державного водного кадастру.

Тести. Визначте, чи правильним є кожне твердження, зазначте «так» або «ні» після кожного твердження.

– Зона регульованої рекреації у межах національного природного парку призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку (**так / ні**).

– Кадастри природних ресурсів (за Яремак З. В.) – це звід економічних, екологічних, організаційних і технічних показників, який характеризує кількість і якість природного ресурсу, а також склад і категорії природокористувачів (**так / ні**).

– Економічне оцінювання природних ресурсів – система натуральних (бали, класи, коефіцієнти) та вартісних показників у грошовому вираженні, які мають враховувати фактори попиту і пропозиції, процеси інфляції, а також потребу резервувати частину засобів для компенсаційних та природоохоронних заходів (**так / ні**).

– Ведення кадастрового обліку та оцінка вторинних мінеральних ресурсів повинна базуватися на концепції та стратегії побудови Єдиного державного кадастру з урахуванням специфіки цього виду ресурсів (**так / ні**).

– Поточний земельний кадастр має забезпечити своєчасне внесення в земельно-кадастрові документи змін, що відбуваються у використанні земель (**так / ні**).

Критерії оцінювання та засоби діагностики контрольної роботи

До контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу. Оцінювання знань студента здійснюється за 5-бальною шкалою.

Розподіл балів за результатами оцінювання

Номер завдання	1	2	тест	Усього
Кількість балів	0–2	0–2	0–1	0–5

Під час виконання **тестів** необхідно конкретно відповісти на поставлене питання, за що студент може отримати по 0,2 бали за кожну правильну відповідь.

**Критерії оцінювання питань відповідно
до контрольної роботи:**

2 бали ставиться за умов, якщо студент дав ґрунтовну, аргументовану відповідь на питання, вільно володіє матеріалом. Під час письмової відповіді студент демонструє творчу розумову діяльність: наводить приклади, аналізує ситуації, посилаючись на джерела інформації.

1 бал ставиться за умов, якщо студент не повністю розкрив питання, що свідчить про відсутність повного розуміння матеріалу. Відсутня ґрунтовність у розгляді питання, порушується логіка викладу питання, відсутнє розуміння актуальності проблеми для сьогодення, аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу, висновки не відбивають суті питання або відсутні.

0 балів виставляється студенту в разі, коли питання розкрито поверхово або не розкрито зовсім. У процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

3.7. Темі рефератів/доповідей

1. Кадастр об'єктів оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

2. Кадастр території, що зазнали радіоактивного та іншого техногенного забруднення.

3. Нормативна грошова оцінка земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення за межами населених пунктів.

4. Нормативно-правове забезпечення кадастру надр.

5. Водний кадастр в організації раціонального використання.

6. Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни.

7. Земельні ресурси України як об'єкт кадастру.
8. Галузеві кадастри природних ресурсів.
9. Регіональний кадастр природних ресурсів.
10. Використання ГІС-технологій під час створення кадастрів природних ресурсів.
11. Основні принципи ведення Кадастрів природних ресурсів.
12. Інформаційна база Державного кадастру вторинних ресурсів.
13. Організаційна структура, рівні та функції центрів державного земельного кадастру.
14. Зміст і призначення кадастру ресурсів мисливської фауни.
15. Поняття земельних ресурсів та сучасний стан земельного фонду України.
16. Комплексний територіальний кадастр.
17. Формування банку даних про лісогосподарський потенціал.
18. Державний кадастр природних територій курортів.
19. Кадастр природних ресурсів у країнах Європи.
20. Кадастрова структуризація території України.
21. Класифікація земель за категоріями, цільовим призначенням.
22. Кадастр природних ресурсів як реалізація функції державного управління.
23. Науково-методологічні основи кадастру природних ресурсів.
24. Кадастр ресурсів мисливської фауни.
25. Соціально-економічна оцінка використання природно-ресурсного потенціалу України.
26. Моніторинг та картографування у забезпеченні кадастрових даних.
27. Інвентаризація природних ресурсів у регіональному кадастрі природних ресурсів.
28. Передумови створення та призначення кадастру родовищ і проявів корисних копалин.
29. Структура інформаційної бази регіонального кадастру природних ресурсів.
30. Історико-правовий аспект розвитку кадастру радіоактивних відходів.

Діагностики підготовки доповіді

– оцінка «відмінно» – студент повно і всебічно розкриває тему, винесену на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, виявляє глибокі знання джерел, має власний погляд щодо актуальності теми і може це аргументувати;

– оцінка «добре» – загалом рівень знань відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, недостатньо висвітлені;

– оцінка «задовільно» – студент розкриває тему в загальних рисах, винесену на самостійне опрацювання, розуміє її суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно та не послудовно;

– оцінка «незадовільно» – студент не в змозі розкрити тему, не розуміє її сутності, не може зробити висновки, а тому відповідь неправильна.

**Розподіл балів за результатами оцінювання
підготовки доповіді**

Критерії оцінювання	Бали
Демонструє знання за обраною темою, логічно викладає матеріал, проявляє творчу розумову діяльність	1
Аргументує відповіді на питання, наводить приклади, аналізує ситуації, посиляючись на джерела інформації	2
Формулює власну думку і робить обґрунтовані висновки за обраною темою	2
Разом:	5

4.3. Типові індивідуальні завдання

**Тема №1: «Інтегрований підхід
до кадастру природних ресурсів»**

Орієнтовний перелік питань:

1. Які загальні принципи побудови та функціонування кадастру природних ресурсів?
2. Чим зумовлена необхідність реалізації інтегрованого підходу до управління природними ресурсами України?
3. Яка сутність, принципи покладені в основу кадастру природних ресурсів?
4. Яка інформація фіксується під час дослідження природних ресурсів та потребує систематикації?
5. З якою метою необхідно ввести інтегровану систему поточного, інвентаризаційного та вибіркового моніторингу природних ресурсів?

**Тема №2: «Природо-рослинні ресурси
в складі лісового кадастру»**

Орієнтовний перелік питань:

1. Які завдання має вирішити Державний кадастр лісових ресурсів?
2. На яких рівнях можуть бути прийняті програми збереження природно-рослинних ресурсів?
3. Які основні вимоги висуваються до складу лісового кадастру?
4. Які методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів?
5. Які складові частини Державний кадастр лісових ресурсів?

**Тема №3: «Державний кадастр земельних
ресурсів як складова кадастру природних ресурсів»**

Орієнтовний перелік питань:

1. Яка сутність державної політики управління раціональним використанням та охороною земель?
2. Як слід розуміти поняття «земельні ресурси», «раціональне використання земель»?
3. У чому полягає суть, мета і завдання Державного кадастру земельних ресурсів?
4. Яка концепція науково-теоретичних положень Державного кадастру земельних ресурсів?
5. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру земельних ресурсів?

**Тема №4: «Концепція загальної економічної
цінності природних ресурсів»**

Орієнтовний перелік питань:

1. Яка спрямованість державної політики управління природно-ресурсним потенціалом?
2. У якому напрямку відбувається розвиток методів вартісної оцінки екологічних функцій екосистем і територій?
3. Які існують традиційні і непрямі методи оцінки природних ресурсів?
4. Що розуміють під загальною економічною цінністю природних територій або благ?
5. Яка методологія визначення і оцінки вартості природно-ресурсного потенціалу в Європі та США?

Тема №5: «Принципи державної політики у сфері курортної справи»

Орієнтовний перелік питань:

1. Яка концепція науково-теоретичних положень курортології?
2. Яке законодавче забезпечення формування державної політики у сфері охорони здоров'я?
3. Яке інформаційне забезпечення створення землевпорядної документації курортів?
4. Яка процедура надання земельної ділянки для розширення курорту?
5. Яким чином реалізуються використання природних територій для діяльності курортів?

Тема №6: «Порядок ведення територіального кадастру»

Орієнтовний перелік питань:

1. Яка сутність та призначення територіального кадастру?
2. Які повноваження реалізують органи влади місцевого самоврядування?
3. Який порядок роботи електронних сервісів даних територіального кадастру?
4. Які принципи покладені в основу територіального планування використання земель?
5. Яка ефективність адміністрування земельно-кадастрової територіальної системи?

Тема №7: «Порядок ведення галузевого кадастру»

Орієнтовний перелік питань:

1. Яка сутність та призначення галузевого кадастру?
2. З якою метою створені галузеві класифікатори?
3. Які галузеві норми та стандарти щодо використання земель?
4. Який порядок формування інформаційного ресурсу галузевого кадастру?
5. Яким чином використовують геопросторові технології?

Тема №8: «Порядок оголошення курортних територій»

Орієнтовний перелік питань:

1. Які розрізняють види курортів?
2. Які підстави для створення курортів?
3. Який порядок розгляду клопотань про оголошення природних територій курортними?

4. Який порядок оголошення природних територій курортними?
5. З якою метою проводиться експертиза проєктів оголошення природних територій курортними?

Тема №9: «Порядок організації земельно-кадастрових даних»

Орієнтовний перелік питань:

1. Як забезпечується повнота відомостей про земельні ділянки загалом?
2. З якою метою застосовують єдину систему просторових координат і систему ідентифікації земельних ділянок?
3. Який порядок організації ефективного використання земель і їхньої охорони?
4. Який порядок запровадження єдиної системи земельно-кадастрової інформації та підвищення її достовірності?
5. Який порядок планування господарсько-дільничної діяльності у сфері управління земельно-ресурсним потенціалом?

Тема №10: «Порядок надання відомостей з державного земельного кадастру»

Орієнтовний перелік питань:

1. Які підстави для одержання адміністративних послуг?
2. Який вичерпний перелік документів, необхідних для отримання адміністративних послуг?
3. Яка процедура рестрації відповідної заяви про надання адміністративних послуг ?
4. Який термін надання витягу у територіальному органі Держгеокадастру?
5. Які фінансові витрати передбачає процедура отримання відомостей про земельну ділянку?

Тема №11: «Кадастрові дані для організації раціонального використання земель населених пунктів»

Орієнтовний перелік питань:

1. Які правові засади використання кадастрових даних для регулювання ринкових відносин?
2. Які принципи застосування земельно-кадастрової інформації для розробки (коригування) генерального плану?
3. Яка процедура зонування території населеного пункту?
4. Який економічний механізм управління земельними ресурсам населених пунктів?

5. Як земельно-кадастрова інформація використовується у сфері контролю за використанням та охороною земель?

Тема №12: «Характеристика кадастру населених пунктів»

Орієнтовний перелік питань:

1. Які одиниці та елементи кадастру населених пунктів?
2. Які принципи організації земельно-кадастрової інформації населених пунктів?
3. Яка процедура отримання текстових та картографічних матеріалів кадастру?
4. Яка процедура інвентаризації земельних ділянок?
5. Які основи організації автоматизації ведення земельного кадастру населених пунктів?

Тема №13: «Регіональний кадастр підземних вод»

Орієнтовний перелік питань:

1. Яким чином реалізується облік експлуатаційних запасів питних та технічних підземних вод?
2. Яка економічна ефективність та геолого-економічна оцінка родовищ підземних вод?
3. Які методичні підходи до систематизації інформації про розподіл експлуатаційних запасів?
4. Яка процедура отримання текстових та картографічних матеріалів кадастру підземних вод?
5. Які технологічні аспекти необхідно врахувати під час промислового освоєння питних вод?

Тема №14: «Порядок ведення державного лісового кадастру»

Орієнтовний перелік питань:

1. Яка процедура обліку, визначення кількісних та якісних показників стану лісових насаджень?
2. Який склад документації державного лісового кадастру?
3. Який зміст лісокадастрової книги та який порядок її ведення?
4. На підставі яких інформаційних документів проводяться аналітичні розробки та обґрунтовуються лісгосподарські рішення?
5. Які основи організації автоматизації ведення державного лісового кадастру?

**Тема №15: «Наукові засади створення
кадастру природно-рослинних ресурсів»**

Орієнтовний перелік питань:

1. За яким принципом класифікують рослинну сировину?
2. Які принципи організації кадастрової інформації?
3. Яка процедура формування текстових та картографічних матеріалів кадастру?
4. Яка процедура інвентаризації рослинних ресурсів?
5. Яким чином формується кадастрова оцінка природно-ресурсного потенціалу?

4.4. Типові тестові завдання до проміжного контролю знань

1. Кадастрове зонування передбачає встановлення:
  - а) місця розташування обмежень щодо використання земель;
  - б) меж економічної оцінки земель;
  - в) меж оцінюваних районів і зон;
  - г) кадастрових номерів адміністративно-територіальних одиниць, зон і кварталів.
2. Знайди неправильну відповідь.
У галузі ефективного використання природних ресурсів потрібно:
  - а) використовувати природні ресурси відповідно до їхнього цільового призначення;
  - б) використовувати другорядні властивості природних ресурсів;
  - в) передавати природні ресурси у відповідному порядку у вторинне користування;
  - г) здійснювати в установленому порядку загальне і спеціальне природокористування.
3. Серед складових частин державного земельного кадастру відсутня:
  - а) кадастрове зонування;
  - б) бонітування ґрунтів;
  - в) економічна оцінка земель;
  - г) фінансова звітність.
4. Знайди неправильну відповідь.
Формування в Україні сучасних природних кадастрів відбувається відповідно до таких основних принципів:
  - а) розвиток структури природних кадастрів на засадах економічних пріоритетів;
  - б) перетворення системи природних кадастрів на інформаційну основу функціонування систем екологічного управління та регулювання суспільних відносин у ринкових умовах;

- в) автоматизація ведення природних кадастрів на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
  - г) створення і використання комплексної системи державних природних кадастрів у напрямі гармонізації співіснування суспільства і природи, збалансованого розвитку.
5. Облік якості земель не містить інформацію про:
- а) класифікацію земель несільськогосподарського призначення за придатністю з виділенням особливо цінних земель;
  - б) характеристику культурно-технічного стану природних кормових угідь;
  - в) лісотипологічну характеристику лісових угідь;
  - г) класифікацію земель населених пунктів (проводиться за функціональним призначенням згідно з містобудівною документацією населених пунктів).
6. Які землі відносять до групи земельних угідь «ліси і інші лісовкриті площі»?
- а) чагарники;
  - б) багаторічні насадження;
  - в) гірські пасовища;
  - г) парки;
  - д) землі, не вкриті лісовою рослинністю.
7. Які землі відносять до категорії «землі рекреаційного призначення»?
- а) меморіальні парки;
  - б) земельні ділянки під дачне будівництво;
  - в) території під будинками відпочинку;
  - г) чагарники;
  - д) садово-паркові комплекси.
8. Які бальнеологічні групи мінеральних вод розповсюджені на території нашої держави?
- а) води вуглекислі;
  - б) води сульфідні;
  - в) води хлористі;
  - г) води залізисті;
  - д) води стронцеві.
9. Завданнями законодавства України про охорону, використання і відтворення тваринного світу є:
- а) збереження та поліпшення середовища існування диких тварин;
  - б) відтворення тварин у лабораторних умовах та випуск тварин у природні умови існування;

- в) забезпечення умов збереження видового і популяційного різноманіття тварин;
- г) регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення об'єктів тваринного світу;
- д) створення садово-паркових комплексів для відтворення тварин.

10. Які ліси відносять до першої групи?

- а) протиерозійні ліси;
- б) ліси в регіонах;
- в) багатолісові райони;
- г) захисні смуги лісів;
- д) заборонні смуги лісів.

4.5. Типові ситуаційні вправи (кейси)

Особливістю методу кейс-стаді в Кадастрі природних ресурсів є створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя. Сам підхід втілює в собі такі ідеї: закріплення теоретичних знань з дисципліни; набуття навичок професійної діяльності; підвищення пізнавального інтересу до навчальної дисципліни; сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних і творчих навичок та критичного мислення. Цей метод сприяє розвитку у студентів самостійного мислення, уміння вислуховувати і враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловити свою, навчитись працювати в команді, знаходити найбільш раціональне вирішення поставленої проблеми.

Вправа 1 за темою «Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів».

Дискусійна робота в групах.

Завдання, яке подається до розгляду I команди:

- 1) Визначте ефективність поточного використання кадастрової інформації.
- 2) Проаналізуйте наукові засади створення, запровадження та експлуатації програмно-інформаційних комплексів забезпечення автоматизованої системи ведення кадастру природних ресурсів.
- 3) Обґрунтуйте удосконалення системи проведення природоохоронних заходів на підставі даних кадастру природних ресурсів.

Завдання, яке подається до розгляду II команди:

- 1) Проаналізуйте передумови виникнення кадастру природних ресурсів.
- 2) Обґрунтуйте критерії формування природного кадастру.

3) Визначити перспективи практичної реалізації вітчизняних та міжнародних проєктів щодо впровадження систем геопросторових даних.

Очікувані результати: аналіз питань, поданих до обговорення студентами кожної творчої групи.

Підбиття підсумків та оцінювання студентів.

Вправа 2 за темою «Характеристика Державного земельного кадастру».

Дискусійна робота в групах.

Питання, які подані до розгляду I команди:

- 1) Яке призначення ДЗК? Які основні завдання його введення?
- 2) Які види ДЗК Вам відомі? Чим вони відрізняються?
- 3) Яка точність земельно-кадастрових даних?

Питання, які подані до розгляду II команди:

- 4) Які принципи покладені в основу ДЗК?
- 5) Який порядок ведення і сучасний стан ДЗК?
- 6) У чому проявляється недосконалість кадастрової системи?

Очікувані результати: презентація «рішень» кожної творчої групи.

Підбиття підсумків та оцінювання студентів.

Вправа 3 за темою «Кадастр природно-рослинних ресурсів».

Дискусійна робота в групах.

Завдання, яке подається до розгляду I команди:

1) Обґрунтуйте законодавчі засади загального та спеціального використання природних рослинних ресурсів.

2) Проаналізуйте порядок ведення державного обліку рослинного світу.

3) Визначте ефективність економічної оцінки рослинних угідь.

Завдання, яке подається до розгляду II команди:

1) Обґрунтуйте передумови створення кадастру природно-рослинних ресурсів та фізіологічну дію рослин.

2) Проаналізуйте забезпечення кадастрової оцінки природно-рослинних ресурсів.

3) Визначити порядок встановлення лімітів спеціального використання природних рослинних ресурсів.

Очікувані результати: аналіз питань, поданих до обговорення студентами кожної творчої групи.

Підбиття підсумків та оцінювання студентів.

Вправа 4 за темою «Державний водний кадастр».

Скориставшись конспектом лекції за темою «Кадастр мінеральних ресурсів» та іншими літературними джерелами визначте на карті гідрогеологічні райони України першого порядку.

Гідрогеологічні райони першого порядку охоплюють найбільші геоструктури України та включають:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Вправа 5 за темою «Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисловської фауни».

Дискусійна робота в групах.

- 1) Завдання, яке подається до розгляду I команди:
- 2) Обґрунтуйте законодавчі засади використання мисливських угідь.
- 3) Проаналізуйте порядок бонітування мисливських угідь у процесі їх виділення у природу.
- 4) Визначте ефективність економічної оцінки мисливських угідь.

Завдання, яке подається до розгляду II команди:

- 1) Обґрунтуйте наукові засади стимулювання раціонального використання ресурсів тваринного світу.
- 2) Проаналізуйте види і методи мисливської фауни.
- 3) Визначити порядок встановлення лімітів спеціального використання мисливської фауни.

Очікувані результати: аналіз питань, поданих до обговорення студентами кожної творчої групи.

Підбиття підсумків та оцінювання студентів.

**Критерії оцінювання та засоби діагностики
ситуаційних вправ (кейсів)**

Основна функція методу кейс-стаді – вчити студентів вирішувати складні проблеми, які неможливо вирішити аналітичним способом. Тому до критеріїв оцінювання слід віднести такі:

Індивідуальний показник	Груповий показник	Бал
Ініціативність та активність	Повнота виконання завдання	1
Етика ведення дискусії	Оригінальність та інноваційність рішень	0,5
Індивідуальний аналіз ситуації	Використання раніше вивченого матеріалу	0,5
Аргументованість власної позиції	Пошук, аналіз та використання додаткової інформації	0,5
Ступінь участі у підготовці групового проєкту	Презентація та захист власних результатів виконання завдання	0,5
Разом:		3

4.6. Питання до модулів

Питання до модуля №1

1. Як розвинені у нашій державі науково-теоретичні засади кадастру природних ресурсів?
2. Що розуміють під кадастром природних ресурсів?
3. Які історичні витоки формування кадастру?
4. Як класифікують державні кадастри природних ресурсів?
5. Які основні принципи ведення кадастрів природних ресурсів?
6. Яке нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів?
7. Яке значення природних ресурсів?
8. Що розуміють під терміном «природно-ресурсний потенціал»?
9. Яка загальна класифікація природних ресурсів?
10. Проаналізуйте природно-ресурсний потенціал України.
11. Який принцип покладено в основу функціональної класифікації природних ресурсів?
12. У чому полягає еколого-економічний аспект природокористування?
13. Чому природні ресурси України розглядають як об'єкт кадастру?

Питання до модуля №2

1. За якими принципами ведеться облік водних ресурсів України?
2. Проаналізуйте поняття водного кадастру.
3. Яка структура водного кадастру?
4. Яким чином використовують дані водного кадастру?
5. Яка історія становлення державного водного кадастру?
6. Коли був прийнятий перший водний кадастр?
7. Яку новизну несе другий водний кадастр?
8. З якої необхідності введено третій водний кадастр?
9. Яким чином обліковують підземні води?
10. Як оцінюють прогнозні ресурси підземних вод?
11. Який порядок ведення кадастру за розділом «Підземні води»?
12. Які особливості ведення кадастрових даних за розділом «Підземні води»?
13. Які повноваження Державного Комітету України з питань геології та використання надр?
14. Які функції Держкомгеології з ведення державного водного кадастру?
15. Яку інформацію містять документи обліку підземних вод?
16. Які матеріали покладено в основу класифікаційної схеми (класифікатора) водоносних і водонапірних горизонтів України?
17. Які видання ДВК за розділом «Підземні води» Вам відомі?
18. Як ведеться моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК?
19. З якою метою ведеться Автоматизована інформаційна система ДВК «Підземні води»?
20. Яку інформацію містить база даних АІС ДВК «Підземні води»?
21. Який порядок використання кадастрової інформації?
22. Які установи здійснюють державний облік поверхневих вод і водний кадастр?
23. На які розділи та підрозділи поділяють ДВК?
24. Які особливості обліку поверхневих вод?
25. З якою метою ведеться облік поверхневих вод?
26. Які стадії проходить збір та опрацювання гідрологічних даних?
27. Які функції Держкомгідромету з ведення ДВК?
28. Який порядок ведення державного водного кадастру поверхневих вод?
29. Який зміст видань державного водного кадастру поверхневих вод? Які матеріали за розділом «Поверхневі води» опубліковано?
30. Яка архітектура автоматизованої інформаційної системи ДВК «Поверхневі води»?

30. Які проблеми функціонування автоматизованої інформаційної системи ДВК «Поверхневі води»?
31. Який склад даних кадастру у сфері використання водних ресурсів?
32. Які особливості ведення кадастру водокористування?
33. З якою метою та який орган уповноважений складати каталоги водокористування?
34. Хто є замовником даних кадастру поверхневих та підземних водних ресурсів?
35. Які водогосподарські об'єкти підлягають державному обліку і включенню до державного водного кадастру?
36. Які складові частини налічує система обліку використання вод?
37. Які установи провадять державний облік використання вод?
38. З яких джерел формується первинна (вхідна) інформація щодо використання водних ресурсів?
39. Які дані містить узагальнена (вихідна) інформація про використання водних ресурсів?
40. Хто є головним користувачем кадастрової інформації за розділом «Використання вод»?
41. Яку інформацію налічує каталог водокористування?
42. З якою метою складають водогосподарські баланси?

Питання до модуля №3

1. Які відомості містить Державний земельний кадастр?
2. Як історично розвивалися земельно-кадастрові роботи на території України?
3. Як розвивалися земельно-кадастрові роботи у країнах Європи?
4. Яке місце займає Державний земельний кадастр у складі кадастрів природних ресурсів?
5. Яка роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні?
6. У чому полягає предмет, завдання і зміст державного земельного кадастру?
7. У чому полягає суть оцінки земель за методом В. В. Докучаєва?
8. Які принципи покладено в основу методики розробки земельного кадастру в Україні?
9. У чому полягає призначення державного земельного кадастру?
10. На які види поділяється земельний кадастр залежно від змісту і порядку його проведення?
11. Яке завдання основного земельного кадастру?
12. Що таке поточний земельний кадастр?

13. Від чого залежить точність земельно-кадастрових робіт?
14. Які принципи Державного земельного кадастру?
15. На що спрямовані методологічні основи державного земельного кадастру?
16. Який порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру?
17. З якою метою створюється автоматизована система ведення державного земельного кадастру?
18. Яке інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних?
19. Яким чином одержують, аналізують і систематизують інформацію?
20. Як проводять зйомки та обстеження території?
21. Який зміст і порядок ведення Державного земельного кадастру?
22. Які статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру?
23. Які існують основні форми, види та способи статистичного спостереження?
24. Яким чином зводять і групують дані земельного кадастру?
25. Яким чином застосовують на практиці текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру?

Питання до модуля №4

1. Яка мета та призначення Державного кадастру лісових ресурсів?
2. Чому лісовий фонд України розглядають як об'єкт кадастру?
3. Який порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів?
4. Які дані складають інформаційну базу Державного кадастру лісових ресурсів?
5. Яка документація передбачена Державним кадастром лісових ресурсів?
6. Які складові частини Державного кадастру лісових ресурсів?
7. Як ведеться облік якісного і кількісного стану лісового фонду України?
8. Як класифікують ліси на категорії і групи використання?
9. Які основні принципи групування лісів?
10. У чому полягає процедура поділу лісів на категорії і групи використання?
11. Які умови віднесення лісів до певної категорії?
12. У чому полягають методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів?
13. Чи можна розглядати ліс як об'єкт кадастрової оцінки?

14. Які критерії оцінки лісових ресурсів?
15. За якими показниками проводять економічну оцінку лісових ресурсів?
16. З якою метою проводять оцінку ресурсів побічного лісокористування?
17. На яких засадах продять оцінку лісових ресурсів як фактора захисту довкілля?
18. Як оцінюють пожезахисні функції лісу?
19. Як оцінюють протиерозійні функції лісу?
20. У чому полягає водорегулююча функція лісу?
21. Чому уздовж доріг обов'язковим є насадження лісосмуг?
22. За якими параметрами проводять оцінку санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу?
23. Як проводять оцінка земель лісгосподарського призначення?
24. Які показники покладені в основу економічної оцінки земель лісгосподарського призначення?
25. Проаналізуйте зміст поняття «лісовпорядкування». Що являють собою матеріали лісовпорядкування?
26. У чому полягають особливості ведення лісовпорядкування?
27. Які особливості використання лісових ресурсів?
28. Які види відтворення лісових ресурсів практикують? З якою метою?
29. Яка ефективність відтворення лісових ресурсів?
30. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісо господарському проектуванні?
31. З якою метою проводять лісотипологічні, лісобіологічні та інші обстеження і дослідження лісових природних комплексів?
32. Які види лісокористування Вам відомі?

Питання до модуля №5

1. Яке призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
2. У чому полягає суть і завдання Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
3. Які природні лікувальні ресурси розглядають як об'єкт кадастру?
4. Які природні лікувальні мінеральні води Вам відомі?
5. Як класифікують лікувальні термальні води?
6. Як класифікують лікувальні грязі?
7. З якою метою використовують озокерит?
8. Яке місце у лікувальній справі займає ропа?

9. В чому полягає лікувальна дія морської води і солі?
10. Які лікарські рослини України Вам відомі?
11. Який порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів?
12. Які дані входять до складу інформаційної бази кадастру природних лікувальних ресурсів?
13. У чому полягає медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів?
14. Яка територіальна структура рекреаційного комплексу України?
15. Яке інформаційне забезпечення кадастрової оцінки рекреаційних ресурсів?
16. Який порядок ведення державного обліку і кадастру природних лікувальних ресурсів?
17. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки рекреаційних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?
18. З якою метою ведеться Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
19. Які відомості містить Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
20. Чому слід розглядати природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру?
21. Який склад і класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
22. Які передбачені охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
23. Який порядок створення і оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
24. Який порядок ведення Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
25. Яку документацію необхідно вести у складі Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
26. З якою метою запроваджено облік територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
27. Яке функціональне зонування передбачено у межах природно-заповідних територій?
28. Які особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду?
29. Які перспективи розширення територій природно-заповідного фонду на Україні?
30. Яке призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?

31. У чому полягають суть і мета Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
32. Як слід розуміти термін «рослинний світ»?
33. Чому виникла необхідність розглядати природні рослинні ресурси України як об'єкт кадастру?
34. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
35. Який порядок ведення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
36. Який поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю?
37. Чому виникла необхідність контролювати використання і відтворення природних рослинних ресурсів?
38. Які показники покладені в основу економічної оцінки природних рослинних ресурсів?
39. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки рослинних ресурсів під час планування землевпорядних робіт?
40. Яка мета ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
41. У чому суть і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
42. Як слід розуміти термін «тваринний світ»?
43. Чому виникла необхідність розглядати ресурси тваринного світу як об'єкт кадастру?
44. Який порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
45. Які особливості використання тваринних ресурсів?
46. З якою метою практикують відтворення тваринного світу?
47. Який орган уповноважений вести державний облік тваринного світу?
48. Яким чином реалізують контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу?
49. З якою метою проводять бонітування мисливських угідь?
50. Які показники покладені в основу економічної оцінки ресурсів мисливської фауни?
51. Яке інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни?
52. Яка суть і завдання Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
53. Чому розглядають мінерально-сировинні ресурси України як об'єкт кадастру?

54. Які паливно-енергетичні ресурси розвідані у межах нашої країни?
55. Які рудні і нерудні ресурси розвідані у межах нашої країни?
56. Як розуміють термін «мінерально-сировинний ресурс»?
57. Який порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
58. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
59. Яке організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
60. Який порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів?
61. Які показники покладені в основу економічної оцінки мінерально-сировинних ресурсів?
62. У чому суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів?
63. Яке нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів?
64. Чому розглядають відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів?
65. У чому цінність промислових, побутових відходів?
66. Яким чином використовують відходи сільськогосподарського виробництва?
67. Як утилізують будівельні, радіоактивні відходи?
68. Який порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів?
69. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру вторинних ресурсів?
70. Яким чином реалізують облік, паспортизацію і реєстрацію відходів?
71. З якою метою проводять державну інвентаризацію радіоактивних відходів? Які застосовують форми обліку радіоактивних відходів?
72. Яким чином налагоджено управління та контроль у сфері поводження з відходами?
73. У чому полягає еколого-економічна оцінка негативного впливу відходів на довкілля?
74. Яка екологічна оцінка токсичності промислових відходів?
75. Яка екологічна оцінка технологій переробки сільськогосподарської сировини?

4.5. Питання до заліку

1. Класифікація державних кадастрів природних ресурсів.
2. Основні принципи ведення кадастрів природних ресурсів.
3. Нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів.
4. Природно-ресурсний потенціал України.
5. Функціональна класифікація природних ресурсів як основа регіональних кадастрів природних ресурсів.
6. Водні ресурси України та їхній облік. Структура водного кадастру.
7. Історія становлення державного водного кадастру.
8. Особливості формування ДВК за розділом «Підземні води».
9. Моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК.
10. Автоматизована інформаційна система ДВК «Підземні води».
11. Порядок використання кадастрової інформації за розділом «Підземні води».
12. Порядок ведення кадастру за розділом «Поверхневі води».
13. Автоматизована інформаційна система ДВК «Поверхневі води».
14. Склад даних кадастру використання водних ресурсів.
15. Особливості ведення кадастру водокористування.
16. Складання каталогів водокористування.
17. Історичний розвиток земельно-кадастрових робіт на території України.
18. Земельно-кадастрові роботи у капіталістичних країнах.
19. Роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні.
20. Зміст і призначення державного земельного кадастру.
21. Система Державного земельного кадастру.
22. Види Державного земельного кадастру.
23. Принципи Державного земельного кадастру.
24. Методологічні основи державного земельного кадастру.
25. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру.
26. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації.
27. Зйомки та обстеження території в земельному кадастрі, їх зміст і порядок ведення.
28. Статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру.

29. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру.
30. Лісовий фонд України як об'єкт кадастру.
31. Порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів.
32. Інформаційна база Державного кадастру лісових ресурсів.
33. Документація Державного кадастру лісових ресурсів.
34. Складові частини Державного кадастру лісових ресурсів.
35. Облік якісного і кількісного стану лісового фонду України.
36. Економічна оцінка лісових ресурсів.
37. Методичні основи кадастрової оцінки ресурсів побічного лісокористування.
38. Оцінка лісових ресурсів як фактора захисту довкілля.
39. Оцінка поєднаних функцій лісу.
40. Оцінка протиерозійної функції лісу.
41. Оцінка водорегулювальної функції лісу.
42. Оцінка захисних функцій лісосмуг уздовж доріг.
43. Оцінка санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу.
44. Оцінка земель лісгосподарського призначення.
45. Основи лісовпорядкування.
46. Використання лісових ресурсів.
47. Сутність і види відтворення лісових ресурсів.
48. Оцінка ефективності відтворення лісових ресурсів.
49. Використання даних кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісгосподарському проектуванні.
50. Суть, завдання і призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів.
51. Природні лікувальні мінеральні води як об'єкт кадастру.
52. Порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів.
53. Інформаційна база кадастру природних лікувальних ресурсів.
54. Медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів.
55. Суть, призначення і зміст Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
56. Природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру.
57. Склад і класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
58. Порядок створення і оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
59. Порядок ведення кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

60. Документація Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
61. Облік територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
62. Функціональне зонування природно-заповідних територій.
63. Особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду.
64. Суть, мета і призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів.
65. Природні рослинні ресурси України як об'єкт кадастру.
66. Інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів.
67. Порядок ведення державного обліку і кадастру природно-рослинних ресурсів.
68. Поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю.
69. Використання і відтворення природних рослинних ресурсів.
70. Економічна оцінка природних рослинних ресурсів.
71. Суть, мета і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу.
72. Ресурси тваринного світу як об'єкт кадастру.
73. Порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу.
74. Особливості використання об'єктів тваринного світу.
75. Контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу.
76. Бонітування мисливських угідь.
77. Економічна оцінка ресурсу мисливської фауни.
78. Суть, завдання і призначення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
79. Мінерально-сировинні ресурси України як об'єкт кадастру.
80. Порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
81. Інформаційна база Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
82. Організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів.
83. Порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів.
84. Економічна оцінка мінерально-сировинних ресурсів.
85. Суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів.

86. Нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів.
87. Відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів.
88. Порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів.
89. Державне управління та контроль у сфері поводження з відходами.
90. Інформаційна база Державного кадастру вторинних ресурсів.

Зразок залікового білета

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій» семестр: 10

Навчальна дисципліна: **Кадастр природних ресурсів**

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 0

1. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації.
2. Оцінка ефективності відтворення лісових ресурсів.
3. Суть, мета і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу.

Затверджено на засіданні кафедри управління земельними ресурсами

Протокол №1 від «___» _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____

управління земельними ресурсами (підпис)

В. В. Горлачук

(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____

(підпис)

С. М. Смирнова

(прізвище та ініціали)

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Критерії оцінювання знань під час заліку

Оцінювання знань студента під час заліку здійснюється за 30-бальною шкалою, прийнятою ЧНУ ім. Петра Могили.

25–30 балів ставиться за умов, якщо студент дав ґрунтовні відповіді на всі питання, запропоновані у білеті. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при чому він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ними комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані історичні ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість отриманих знань для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами. Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших історичних феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

18–24 бали ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання білету логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. У той же час студент не розуміє актуальності висвітлених питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

11–17 балів виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання білета або не відповів на одне з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалу курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальності проблеми на сьогодні. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання або відсутні.

До 10 балів виставляється студенту в разі, коли кожне з питань розкрито поверхово або не розкриті зовсім. У процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

За залік виставляється «зараховано» (якщо у підсумку за поточний, проміжний та підсумковий контроль студент набирає 60 балів і більше) або «не зараховано» (якщо у підсумку студент набирає менше 60 балів).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Микула О. Я., Ступень М. Г., Персоляк В. Ю. Кадастр природних ресурсів : Навчальний посібник. – Львів : «Новий Світ-2000», 2006. – 272 с.
2. Панас Р. М. Кадастр природних ресурсів / Р. М. Панас, М. С. Маланчук. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 436 с.
3. Романова Е. П., Куракова Л. И., Ермаков Ю. Г. Природные ресурсы мира. – М. : Издательство МГУ, 1993. – 304 с.
4. Лойко П. Ф. Земельный потенциал мира и России: пути глобализации его использования в XXI веке. – М. : Федеральный кадастровый центр «Земля», 2000. – 342 с.
5. Руденко В. П. Український природно-ресурсний потенціал: Серія оцінкових картосхем : навчальний посібник. – К. : ІЗМН, 1997. – 176 с.
6. Руденко В. П. Географія природно-ресурсного потенціалу України : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська Академія» – Чернівці : Зелена Буковина, 1999. – 568 с.
7. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивация земель : Навчальний посібник. / За ред. П. П. Надточія, Т. М. Мисливої. – Житомир : Видавництво «Державний агроекологічний університет», 2007. – 420 с.
8. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник. / За ред. М. Г. Ступеня. – Львів : Апріорі, 2003. – 341 с.
9. Магазинщиков Т. П. Земельный Кадастр : підручник. – Львів : Світ, 1991. – 452 с.
10. Возняк Р. П., Ступень М. Г., Падляк І. М. Земельно-правовий процес : Навчальний посібник. – Львів : «Новий Світ-2000», 2006. – 224 с.

Допоміжна:

11. Реймерс Н. Ф. Природопользование : Словарь. – М. : Мысль, 1990. – 636 с.
12. Земельний кодекс України: Коментар. – Харків : ТОВ «Одісей», 2002. – 600 с.
13. Кодекс України про надра. – К. : Видавництво Паливола А. В., 2009. – 168 с.

14. Лісовий кодекс України. – К. : Видавництво Паливола А. В., 2009. – 168 с.
15. Водний кодекс України. – К. : Видавництво Паливола А. В., 2009. – 168 с.

***Законодавча база, звітна документація, атласи,
інформаційні веб-ресурси:***

16. Водний кодекс України від 06.06.1995 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 214.
17. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.06 р. – К. : Держ. служба заповід. справи, 2006. – 312 с.
18. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України. – 2001. – № 46. – Ст. 2038. Національний екологічний центр України. / Природно-заповідний фонд України: стан та перспективи розвитку / Електронний ресурс: <http://necu.org.ua/prirodno-zapovidnij-fond-ukra%D1%97ni-stan-ta-perspektivi-rozvitku/>.
19. Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 36. – Ст. 340.
20. Леоненко В. Б. Атлас об'єктів природно-заповідного фонду України. Додаток до атласу об'єктів природно-заповідного фонду України / В. Б. Леоненко, М. П. Стеценко, Ю. М. Возний. – К. : Київський ун-т, 2003. – 73 с. ; Додаток – 142 с.
21. Мірошніченко А. М. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України / А. М. Мірошніченко, Р. І. Марусенко. – К. : Алерта; Центр учбової літератури, 2011. – 520 с.
22. Науково-практичний коментар Водного кодексу України / Н. О. Багай, Н. Р. Кобецька, І. В. Мироненко та ін.; за заг. ред. Н. Р. Кобецької. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 360 с.
23. Національний атлас України / за ред. Л. Г. Руденко. – Київ : Картографія, 2008. – 440 с.
24. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2014 році. – К. : Міністерство екології та природних ресурсів України, ФОП Грінь Д. С. – 2016. – 350 с.
25. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 502.

26. Природно-заповідний фонд України. Атлас об'єктів природно-заповідного-фонду України / Електронний ресурс: <http://nature.land.kiev.ua/prigodno-zapovidnij-fond.html>.
27. Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні. Указ Президента України від 23 травня 2005 р. № 838/2005 // Урядовий кур'єр. – 2005. – 1 червня. – № 100.
28. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 22–23. – Ст. 198.
29. Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України. – 2002. – № 2.
30. Водні ресурси, їх використання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib/net/books/31481>.
31. Грошова оцінка земель лісового фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://obuch.com.ua/pravo/18627/index.html&page=54/>.
32. Грошова оцінка земель водного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://obuch.com.ua/pravo/18627/index.html&page=53/>.
33. Державний лісовий кадастр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyclor.com.ua.content/view/1094/58/12//>.
34. Кадастр природно-рослинних ресурсів [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://oduch.com.ua/medicina//18923/index.html>.
35. Кадастр ресурсів мисливської фауни [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://oduch.com.ua/biolog//18654/index.html>.

Додаток А

**Зразок оформлення титульної сторінки
контрольної роботи студента**

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет економічних наук
кафедра управління земельними ресурсами

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
З ДИСЦИПЛІНИ «КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»
І ВАРІАНТ

Виконала:

студентка 518 групи
Голота Марина Валеріївна.
Контактний телефон:

_____

E-mail:

_____

Перевірив викладач:

к. геол. н., доцент (б. в. з.)
Смирнова С. М.

Миколаїв–2020

Навчальне видання

СМИРНОВА
Світлана Михайлівна

КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Методичні рекомендації для студентів
Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Випуск 304

Редактор *А. Бурмус*.

Технічний редактор *О. Петроченко*. Комп'ютерна верстка *Н. Кардаш*.
Друк *С. Волинець*. Фальцювально-палітурні роботи *О. Мішалкіна*.

Підп. до друку 23.09.2020.

Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.

Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 6,74. Обл.-вид. арк. 5,17.

Тираж 6 пр. Зам. № 6052.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.

54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.

Тел.: 8 (0512) 50-03-32, 8 (0512) 76-55-81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.